

הַתְּקוּהַ הַמְּאַשֶּׁרֶת

"הלקיחה"

מאת: ד"ר ברוך קורמן

כל הזכויות שמורות ©
יולי 2020

ISBN 978-965-572-082-????????

עריכה: תמר לוסקי

Pdut.org

אין לצלם או לעתיק ספר זה או קטעים ממנו
ללא אישור בכתב מהמחבר או מהמו"ל

Printed in Israel, July 2020
הודפס בישראל, תש"פ

תוכן העניינים

	התקנה המאשרת - הלקיחה	5
	שבע השנים האחרונות - תקופת הצרה	15
18	תקופת הצרה תהיה בשבע השנים האחרונות	
	ספר ההתגלות (חזון יוחנן) פרק ו':	19
	הבשורה על פי מתי - פרק כ"ד	25
	התקנה המאשרת בספר ההתגלות	37
41	האיגרת השנייה אל התסלוניקים ב', א'-ח':	
	סיכום	51

הַתְּקוּהַ הַמְּאֻשֶּׁרֶת – הַלְּקִיחָה

ספרון זה יתמקד בנושא שנקרא "הַתְּקוּהַ הַמְּאֻשֶּׁרֶת", עליו כתב שאול השליח באיגרת אל טיטוס ב', י"ג: "וְיִנְחָכָה לְתִקְוָה הַמְּאֻשֶּׁרֶת וְלְהוֹפְעֵת כְּבֹד אֱלֹהֵינוּ הַגָּדוֹל וּמְוֹשִׁיעֵנוּ יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ". יש מי שקוראים לאירוע זה בתור "הלקיחה", מפני שבמהלכו יבוא המשיח מהשמיים על מנת לקחת אליו את המאמינים בו אל מלכותו. מיהם המאמינים? התשובה היא כמובן כל אותם אנשים שהתוודו על חטאיהם, כלומר על העברות שעשו נגד מצוות ה', שבטחו והאמינו בעבודתו של ישוע מנצרת על העץ (צלב), שקיבלו אותו כגואל שלהם, ולפיכך הם מאמינים ומודים בניהם שאלוהים הקים את ישוע מהמתים. אך ורק בזכות אמונה זו יכול אדם לקבל סליחת חטאים וחיי עולם.

שאל השתמש בביטוי "הַתְּקוּהַ הַמְּאֻשֶּׁרֶת" מכמה סיבות. הראשונה היא, שכל מי שהמשיח יקח אליו יהיה מאושר ומבורך לעולם ועד עם אלוהים במלכותו. בנוסף, המילה "מאשרת" כוללת גם את עניין הברכה, על כך שה' סיפק למאמינים את הישועה, שהיא חלק מהגאולה הסופית. כל אדם שנושע על ידי האמונה האמיתית, הופך להיות בריאה חדשה שרצונה הוא לשרת את האלוהים, כלומר לקיים את דבר ה'. בנוסף, מי שנושע מקבל את רוח הקודש, על מנת שתהיה לו את היכולת לעשות את רצון ה'. ביטוי זה, עליו לימד שאול, כולל גם את המילה "תקווה". למילה זו משמעות שונה בדבר האלוהים (כתבי הקודש), לעומת השימוש הנפוץ בה בימינו. כיום, כאשר אנו אומרים שאנחנו מקווים למשהו, הכוונה היא בדרך כלל שאנחנו רוצים שדבר מסויים יקרה. כאשר מישהו אומר "אני מקווה" הוא בעצם מתכוון לומר שאינו יודע אם אותו דבר יקרה או לא. במילים אחרות, השימוש בפועל "לקוות" הוא כדי לתאר עניין "לא בטוח" או "לא ודאי".

לעומת זאת, בכתבי הקודש משמעות המילה "תקווה" היא שונה. בדבר ה' אין דבר "לא בטוח" או "לא ודאי" בהקשר של המילה "תקווה", מאחר שהתקווה האמיתית מבוססת תמיד על הבטחות ה', עליהן אנחנו קוראים בתנ"ך ובברית החדשה. כל הבטחה של ה' היא דבר ודאי, בטוח ונכון, זה רק עניין של זמן.

באיגרת הראשונה אל התסלוניקים ה', ט' אנחנו קוראים:

"יַעַן אֲשֶׁר לֹא-יַעֲדְנוּ אֱלֹהִים לְחָרוֹן כִּי לְרִשְׁתָּ אֶת-הַיְשׁוּעָה עַל-יְדֵי אֲדֹנָינוּ יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ:"

זהו פסוק חשוב מאוד, בו אנו קוראים שאלוהים "לא-יַעֲדְנוּ לְחָרוֹן", כלומר המאמינים בישוע המשיח לא יחוו את זעמו של אלוהים, אלא יירשו את הישועה, בזכות ועל ידי אדוננו ישוע המשיח.

התקנה המאשרת

נקודה חשובה ועיקרית שברצוני להבהיר ולחדד בספרון זה היא ש"התקנה המאשרת" מתייחסת אך ורק לזעמו (חרון אפו) של ה' מן השמיים, אך היא אינה מבטלת או מונעת את הסבל והרדיפות נגד המאמינים, העתידים להיות בתקופת שלטונו של האויב הגדול – השטן.

שאל השליח לימד על "התקנה המאשרת" גם באיגרת הראשונה אל הקורינתיים ט"ו, נ"ב:

"so וזאת אני אמר אחי כי־בָּשָׂר וְדָם לֹא־יִוָּכַל לְרַשֵּׁת אֶת־מַלְכוּת הָאֱלֹהִים וְאֲשֶׁר יִכְלֶה לֹא יִירֶשׂ אֶת אֲשֶׁר לֹא־יִכְלֶה: ^{s1} הִנֵּה סוּד אֲגַלֶּה לָכֶם אֲנַחְנוּ לֹא כָלְנוּ נִישָׁן הַמָּוֶת אֲבָל כָּלְנוּ נִתְחַלֵּף: ^{s2} בְּרַגַע אֶחָד כְּהֶרֶף עֵין כְּתַקַּע הַשּׁוֹפָר הָאֲחֵרוֹן כִּי יִתְקַע בַּשּׁוֹפָר וְהַמְתִּים יַחֲיוּ בְּלִי כְלִיזוֹן וְאֲנַחְנוּ נִתְחַלֵּף:"

פרק ט"ו באיגרת זו ידוע כפרק שמלמד על תחיית המתים. עפ"י חז"ל קיים קשר הדוק בין תחיית המתים והקמת מלכות האלוהים. מוקדם יותר באותו הפרק, שאל דיבר על גופים שונים. הוא הסביר שהקב"ה, שברא את החיות, נתן לכל אחת מהן גוף שונה, בהתאם למקום בו החיה גרה. למשל לדגים יש גוף שמיועד לחיים בים, ואילו לציפורים יש גוף המיועד לעופף בשמיים. לאחר מכן, גילה שאול לקוראים שלמאמינים יהיה גוף חדש המיועד למלכות האלוהים.

בפסוק נ' אנחנו לומדים כי: "... בָּשָׂר וְדָם לֹא־יִוָּכַל לְרַשֵּׁת אֶת־מַלְכוּת הָאֱלֹהִים". זו הסיבה מדוע אומר שאול בפסוק נ"א: "הִנֵּה סוּד אֲגַלֶּה לָכֶם..." לפני שנמשיך להסביר את דבריו, עלינו להבין את המילה "סוד" לפי כוונת הברית החדשה. כאשר מילה זו מופיעה בברית החדשה, המחבר מתכוון דרכה למשהו שלא היה מוזכר בתנ"ך, או אשר ידוע באופן כללי ביהדות. כלומר "התקנה המאשרת" לא הוזכרה בתנ"ך ולא הייתה ידועה לחז"ל או הרבנים בתקופתו.

הפסוק ממשיך ואומר: "... לֹא כָלְנוּ נִישָׁן הַמָּוֶת אֲבָל כָּלְנוּ נִתְחַלֵּף". בנוסח אחר כתוב: "אֲבָל כָּלְנוּ נִשְׁתַּנֶּה". משמעות המילה "נִשְׁתַּנֶּה" היא שנקבל את הגוף החדש, המיועד למלכות האלוהים וחיי העולם. בפסוק נ"ב כתוב שהמאמינים ישתנו "בְּרַגַע אֶחָד כְּהֶרֶף עֵין כְּתַקַּע הַשּׁוֹפָר הָאֲחֵרוֹן כִּי יִתְקַע בַּשּׁוֹפָר...". מדוע אמר שאול השליח "השופר האחרון"? חשוב להבחין ששאל לא אמר בתקיעה האחרונה, אלא בשופר האחרון. כלומר יהיה שופר מסוים, המיועד באופן מיוחד לאחרית הימים. תלמידיו של ישוע ישמעו את התקיעה המיוחדת מהשופר הזה, שתביא איתה את השינוי בגופנו.

שאלו השליח הרחיב בנושא זה גם באיגרת הראשונה אל התסלוניקים ד', י"ג-י"ח:

"¹³ ועל־דבר הישנים אחי לא־נכחד מכם דבר למען לא תעצבו
באחרים אשר אין־להם תקנה: ¹⁴ כי אס־נאמין אשר־מת ישוע ויחי בן
יביא האלהים גם את־הישנים בישוע אתו: ¹⁵ כי את־זאת נאמר לכם
בדבר יהוה כי אנחנו החיים הנותרים עד־בא האדון לא נקדם את־
הישנים: ¹⁶ כי האדון הוא ירד מן־השמים בתרועה בקול שר המלאכים
ובשופר אלהים ואז יקומו ראשונה המתים במשיח: ¹⁷ אחרי־כן אנחנו
החיים הנותרים נלקח אתם יחדו בעננים לקראת האדון לאויר ובכן
נהיה תמיד עם־האדון: ¹⁸ לכן נחמו זה את־זה בדברים האלה:"

בפסוקים אלה שאלו מגלה לנו שהמשיח ירד מהשמיים כדי להיפגש עם המאמינים ברקיע. עם ירידתו של ישוע, תהיה תקיעה בשופר. יש מי שאומרים שמיכאל, שר המלאכים, הוא זה שיתקע בשופר באחרית הימים. חשוב להבהיר שלא מדובר בתקיעה הסופית, אלא בשופר מיוחד שיועד לתקופה הזאת בלבד. על פי הכתוב, כאשר אירוע זה יתקיים, ראשונים יקומו המתים במשיח, ולאחר מכן אלה שעדיין חיים יצטרפו אליהם. לפיכך, אנחנו מבינים שקיימות שתי קבוצות, עליהן מדברים פסוקים אלה. הקבוצה הראשונה, מורכבת מכל המאמינים, שכבר מתו, מכל הדורות הקודמים. הקבוצה השנייה, היא כל המאמינים שיהיו עדיין בחיים בעת ההיא. חשוב לציין, לגבי הקבוצה הראשונה, שבנוגע לכתוב: "... ואז יקומו ראשונה המתים במשיח", שאלו השליח התכוון אך ורק לגוף הגשמי (כלומר הגוף הפיזי שנקבר באדמה וכדומה). בזמן "התקנה המאשרת", מה שנשאר מגוף זה יקום וישתנה לגוף חדש המיועד להתקיים לנצח במלכות האלוהים. ומה לגבי הנשמה של אותם מתים? כאשר מאמין נפטר נשמתו עולה לשמים מייד, כדי להיות עם אלוהים, כפי שכתב שאלו באיגרת השנייה אל הקורינתיים ה', ח':

"אבל בטוחים אנחנו והטוב בעינינו להתרחק מן־הגוף ולהיות קרובים
אל־האדון:"

לפי מה שראינו עד כה, ניתן להסביר את "התקנה המאשרת" כאיחוד בין הגוף החדש והנשמה. לפי הכתוב באיגרת הראשונה אל הקורינתיים ט"ו, נ"ב, זה יקרה באופן מידי ומהיר מאוד:

"**ברגע אחד פהרף עין** כתקע השופר האחרון כי יתקע בשופר והמתים יחיו בלי כליון
ואנחנו נתחלף". (בנוסח אחר כתוב "נששתנה").

בנוגע למהירות בה יתרחש אירוע זה, אנחנו מוצאים מילה מיוחדת בדבר ה'. בפסוק שציטטנו מוקדם יותר, מהאיגרת הראשונה אל התסלוניקים, אנחנו קוראים: "אחרי

התקנה המאשֶׁרת

כְּן אֲנַחְנוּ הַנְּשָׂאֲרִים בְּחַיִּים וְלִקְחַ יַחַד אֶתְּם בְּעֵנְנִים לְפָגֵשׁ אֶת הָאֲדֹן בְּצְאוֹרֵי...". בשפה המקורית שאול בחר במילה **ἀρπαγησόμεθα** (harpagēsometha), שתורגמה בעברית בתור - "נִלְקַח". משמעות מילה זו ביוונית היא "לקחת משהו באופן הכי מהיר שאפשר". בנוסף, עיון מדוקדק בתחביר של מילה זו מגלה לנו שהיא בצורת סביל. ניתן להבין מכך שהמאמין אינו יכול להביא את עצמו להיות בגוף חדש או לעלות לרקיע בעצמו, כדי להיפגש עם המשיח, אלא הוא חייב לקבל את כל זה מהאדון ישוע, ישתבח שמו, שהוא הגורם של "התקנה המאשֶׁרת" שלנו.

מעניין לדעת שבלטינית המילה **ἀρπαγησόμεθα** תורגמה בתור **rapiemur** ולכן באנגלית קוראים התיאולוגים ל"התקנה המאשֶׁרת" - "Rapture".

יש מי שאינם מאמינים ב"התקנה המאשֶׁרת" מפני שהיא לא מוזכרת בתנ"ך. חשוב לזכור, כאמור, ששאול השליח קרא לה סוד - "הִנֵּה סוֹד אֲגִידָה לָכֶם אֲנַחְנוּ לֹא כְּלָנוּ נִישָׁן הַמָּוֶת אֲבָל כְּלָנוּ נִתְחַלֵּף". נזכיר ונאמר, שבברית החדשה המושג "סוד" (או "רז") מתייחס לעניין שלא היה ידוע לנביאי התנ"ך. במילים אחרות, כל סוד בברית החדשה מתייחס לעניין או לאירוע שלא ניתן לקרוא עליו בתנ"ך. זו גם הסיבה מדוע "התקנה המאשֶׁרת" לא נמצאת בספרות חז"ל.

"התקנה המאשֶׁרת" היא זכות מיוחדת השמורה למאמינים בישוע בלבד, הקשורה לעניין שכבר הזכרנו למעלה:

"יַעַן אֲשֶׁר לֹא-יַעֲדֵנוּ הָאֱלֹהִים לְחָרוֹן כִּי לְרִשְׁתָּ אֶת-הַיְשׁוּעָה עַל-יָדֵי אֲדֹנָינוּ יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ:"

(הראשונה אל התסלוניקים ה', ט')

פסוק זה מגלה הבטחה גדולה מהקב"ה, לפיה המאמינים בישוע לא יחוו את זעמו (חרון אפו) של האלוהים בכלל, אלא ייושעו. כלומר לפני בוא יום ה', ישוע המשיח יקח את המאמינים מהעולם הזה לשמיים, שם נהיה עד שהוא יבוא בפעם השנייה לארץ, בקץ העולם (אחרית הימים), כדי לכונן את מלכותו בעיר הקודש ירושלים לאלף שנה. כאשר התיאולוגים מדברים על "התקנה המאשֶׁרת" הם עושים זאת בהקשר של תקופה אותה הם מכנים בשם "צרה". למעשה הם מתכוונים לשבוע השבעים, המתואר בנבואתו של דניאל, או במילים אחרות, שבע השנים האחרונות של העולם הזה. השאלה המתבקשת בנוגע לתקופה זו היא: האם כל שבע השנים הללו יחשבו כזמן זעמו של אלוהים?

לפי הבנתי, אני יכול לומר בוודאות רבה שאין הוכחה בכתבי הקודש שכל שבע השנים הללו יהיו זמן חרון אפו של האלוהים. צריך להבין שקיים הבדל גדול בין זעמו של ה' לצרות. בברית החדשה אנחנו מוצאים שתי מילים, בשפה המקורית, המופיעות בהקשר זה: **θλίψις** (thlipsis) ו-**ὀργή** (orgé), ועלינו להבחין בין שתיהן. המילה **θλίψις**

מתייחסת לכל מיני צרות, בעוד המילה **ὄργη** מדברת אך ורק על זעמו של אלוהים. חשוב לי לחזור ולהדגיש שאין שום הוכחה בכתבי הקודש שהשבוע השבעים של דניאל יהיה כולו זמן של זעם האלוהים, אלא תהיה זו תקופה של צרות גדולות, שתכלול הן **θλίψις** והן **ὄργη**.

קיים אירוע אחד חשוב מאוד עליו דיברו ישוע המשיח, שאול השליח, ואפילו דניאל, בנוגע לחרון אפו של ה'. אירוע זה יתרחש לפני תחילת זעמו של ה' והוא יהיה מלווה בסימנים גדולים שיכריזו עליו. אירוע זה הוא ה"שיקוף משומם", עליו נלמד בהרחבה בהמשך.

כפי שאמרתי, כאשר התיאולוגים כיום מדברים על "התקנה המאשרת", הם עושים זאת בהקשר של תקופת הצרה. ניתן למצוא בין התיאולוגים דעות שונות בנושא: יש מי שטוענים ש"התקנה המאשרת" תהיה לפני תקופת הצרה, אחרים טוענים שזה יקרה באמצע תקופת הצרה, ויש את אלו שלדעתם כל זה יקרה רק בסיום תקופת הצרה. עם זאת, על פי דבר ה', זו טעות לקשור בין "התקנה המאשרת" לתקופת הצרה, משום שאנחנו חייבים לזכור את הפסוק העיקרי בענייננו:

"עַן אֲשֶׁר לֹא יַעֲדֵנוּ הָאֱלֹהִים לְחָרוֹן כִּי לְרִשְׁתׁ אֶת־הַיְשׁוּעָה עַל־יָדֵי
אֲדִנְנוּ יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ:"

(הראשונה אל התסלוניקים ה', ט')

לפיכך ניתן לומר בוודאות, ש"התקנה המאשרת" תתרחש לפני שהקב"ה יחל לשפוך את זעמו על העולם. במילים אחרות, מייד לפני יום ה'. מקריאה בכתבי הקודש ניתן להסיק שזעמו של אלוהים יתחיל קרוב מאוד לאמצע השבוע השבעים (תקופת הצרה), אולם עלינו להבין שקיים הבדל גדול בין אלה שטוענים ש"התקנה המאשרת" תתרחש בדיוק באמצע השבוע השבעים (תקופת הצרה), לאלה שטוענים ש"התקנה המאשרת" תתרחש אחרי ה"שיקוף משומם", רגע לפני שה' יתחיל לשפוך את זעמו.

בספרון זה אתמקד בשתי דוקטרינות עיקריות:

1. "התקנה המאשרת" תתרחש לפני תקופת הצרה, כלומר לפני השבוע האחרון;
2. "התקנה המאשרת" תתרחש רק לפני תחילת זעמו של אלוהים.

הדוקטרינה הראשונה, הקרויה גם "Doctrine of Imminency", מבוססת על עיקרון חשוב לפיו "התקנה המאשרת" יכולה לקרות בכל רגע נתון. כלומר על פי דוקטרינה זו, לא קיים אירוע נבואי כלשהו שחייב להתרחש קודם לכן.

על מנת לתמוך בדעתם, תומכי דוקטרינה זו משתמשים בציטוטים הבאים מכתבי הקודש:

"לָכֵן שָׁקְדוּ כִּי אֵינְכֶם יוֹדְעִים אֶת־הַיּוֹם וְאֶת־הַשָּׁעָה אֲשֶׁר יָבֹא בָּהּ
בֶּן־הָאָדָם:"

(הבשורה על פי מתי כ"ה, י"ג)

"לָכֵן הָיוּ נִכְוָנִים גַּם־אַתֶּם כִּי בַשָּׁעָה אֲשֶׁר לֹא תִדְמֹו יָבֹא בֶּן־הָאָדָם:"
(הבשורה על פי מתי כ"ד, מ"ד)

פסוקים אלה מציגים את הרעיון הבסיסי של ה- Doctrine of Imminency, לפיו אף אחד אינו יודע מתי המשיח יבוא, ולפיכך הוא יכול להגיע בכל רגע. מסקנה זו אינה הגיונית, מאחר שאם זמנו של אירוע מסוים אינו ידוע, אין זה אומר בהכרח שאותו אירוע יכול להתרחש בכל רגע.

אני מסכים עם כך שלא ידועים "היום ו"השעה" בהם המשיח יבוא כדי לאסוף את כל המאמינים ("התקנה המאשרת"). עם זאת, אני סבור שה"שיקוף משומם", המתואר בספר דניאל, יתרחש לפני אירוע "התקנה המאשרת". כלומר אינני יודע מתי בדיוק המשיח יבוא, אך ברור לי שהוא לא יבוא לפני ה"שיקוף משומם". לפיכך, שני הפסוקים הנ"ל אינם תומכים ב- Doctrine of Imminency. פסוק נוסף המשמש את התומכים בדוקטרינה זו הוא:

"עַד אֲשֶׁר־לֹא תִסְרְתֶם כָּל־מִתְּנֵי הַחֶסֶד וְהַנְּכִים מִחֲבֵרֵי הַהַתְּגָלוֹת אֲדִינִי
יְשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ:"

(האיגרת הראשונה אל הקורינתיים א', ז')

הסיבה שפסוק זה משמש לתמיכה ב- Doctrine of Imminency נמצאת בסופו - "וְהַנְּכִים מִחֲבֵרֵי הַהַתְּגָלוֹת אֲדִינִי יְשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ". מה שכתוב כאן זה שהמאמינים האמיתיים אמורים לחכות ולצפות להתגלותו של ישוע, אך אנחנו לא מוצאים כאן אפילו רמז קטן לכך שהמשיח יכול לבוא בכל רגע.

נוכל לנסות ולהבין את ההיגיון של תומכי דוקטרינה זו ביחס לפסוק זה - למה לצפות למשהו אם הוא לא יכול לקרות בכל רגע נתון? התשובה הנכונה היא, שעל מנת להיות מוכנים למשהו, אנחנו צריכים לדעת להכיר ולזהות את הסימנים הקשורים אליו.

נשאלת אם כן שאלה רלוונטית ביותר - מדוע ישוע המשיח אמר לתלמידיו בבשורה על פי מתי כ"ה, י"ג:

"γρηγορείτε ουν οτι ουκ οιδετε την ημεραν ουδε την ωραν εν η ο υιος του ανθρωπου ερχεται"

פסוק זה מתורגם לעברית כך:

"לכן שקדו כי אינכם יודעים את-היום ואת-השעה אשר יבא בן האדם:"

המילה **שְׁקִדוּ** אינה התרגום הנכון עבור **γρηγορείτε** (gregoreite). בשפה המקורית, משמעות מילה זו היא "להביט" או "לצפות בחזקה". השאלה המתבקשת היא, על מה עלינו להביט? נלמד בהמשך שיהיו סימנים ברורים, המפורטים בכתבי הקודש, שיגידו למאמינים שזמנה של "התקנה המאשרת" מתקרב. עם זאת, אף אחד לא יידע במדויק את היום שהמשיח יבוא בו כדי לקחת את המאמינים.

לעתים תכופות אני שומע את אלה שמלמדים ש"התקנה המאשרת" תתרחש ללא סימנים מקדימים, ושהיא יכולה לקרות בכל רגע, שאירוע מסוים שקרה ומופיע בחדשות, הוא הוכחה שביאת המשיח קרובה. אמירה זו סותרת את טענתם הבסיסית. אם לדעתם אין סימנים או אירוע נבואי שמטרתם להעיד על "התקנה המאשרת", מדוע הם מלמדים שדברים שקורים בישראל ו/או בעולם, הם הוכחה לכך ש"התקנה המאשרת" קרובה? באיגרת אל הפיליפיים ג', כ' אנתנו קוראים:

"כי אֶזְכְּרוּתֵנוּ בְּשִׁמִּים הִיא וּמִשָּׁם מְחֻכִּים אֲנַחְנוּ לְמוֹשִׁיעֵנוּ אֲדֹנָינוּ יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ:"

פסוק זה אומר גם כן שעל **כל** מאמין לחכות ל"התקנה המאשרת". העובדה שעל פי כתבי הקודש יהיו אירועים שחייבים לקרות קודם לכן, אינה אמורה לגרום למישהו לא לחכות.

חשוב לציין שתומכי הדוקטרינה לפיה "התקנה המאשרת" תתרחש לפני תקופת הצרה, אינם טוענים שלא שיהיו אירועים נבואיים בכלל, אלא שלא חייבים להיות אירועים כלשהם. בפועל, פסוק זה אינו אומר דבר התומך ב- Doctrine of Imminency, רק שהמאמינים צריכים לצפות ולחכות ל"התקנה המאשרת".

"עֲנֹת רִוְחָכֶם תִּגְדַּע לְכָל-אִישׁ קָרֵב הוּא הָאָדָם:"

(האיגרת אל הפיליפיים ד', ה')

פסוק זה אומר שהאדון הוא קרוב, אך הוא אינו שולל אירועים מסויימים שיתרחשו קודם. עלינו לזכור ששאלו השליח אמר שהאדון קרוב לפני כמעט אלפיים שנה... פסוק נוסף שמספק מידע משמעותי בנוגע ל"התקנה המאשרת" נמצא באיגרת אל הקולסים ג', ד':

"בַּעַת הַגְּלוֹת הַמְּשִׁיחַ אֲשֶׁר הוּא חַיִּיכֶם גַּם-אַתֶּם תִּגְלוּ עִמּוֹ בְּכַבּוֹד:"

בשפה המקורית אנחנו קוראים פסוק זה:

"ὁὐταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ"

קיים הבדל מהותי בין המילה "בַּעַת" למילה **ὁὐταν** (hotan). פירוש המילה "בַּעַת" היא "בזמן ש...", "בשעה ש...", בעוד משמעות המילה "**ὁὐταν**" היא "מתישהו", "בכל עת". חשוב לדעת שהמילה **ὁὐταν** תמיד משמשת בהקשר של חוסר ודאות (פקפוק, ספק). לפיכך עלינו להבין שקיים ספק או חוסר ידיעה בנוגע ל"התקנה המאשרת". חוסר הוודאות הוא אינו האם היא בכלל תתרחש, אלא מתי זה יקרה. דבר חשוב ומשמעותי נוסף בפסוק זה הוא שהפועל **φανερωθῆ** (phanerother) מופיע בצורת סביל! כלומר הופעתו של ישוע תלויה במשהו מסוים שחייב לקרות קודם לכן. לפיכך, עבור אלה שמאמינים ש"התקנה המאשרת" יכולה להתרחש בכל רגע וללא סימנים מוקדמים, הפסוק הנ"ל אינו מביא שום הוכחה שתתמוך בטענתם. קיימים שלושה פסוקים נוספים מהברית החדשה, בהם משתמשים תומכי ה- Doctrine of Imminency. המשותף לפסוקים אלה היא החובה המוטלת על המאמינים לחכות ל"התקנה המאשרת".

"וְלַחֲכֹת לִבְנוֹ מִן-הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר הֶעִירוּ מִן-הַמַּתִּיָּם לְיֵשׁוּעַ הַמַּצִּילֵנוּ מִן-הַחֲרוֹן הַבָּא:"

(האיגרת הראשונה אל התסלוניקים א', י')

"לִכֵּן אֵל-נָא נִרְדָּם כְּמוֹ הָאֲחֵרִים כִּי אִם-נִשְׁקָד וְנִהְיָה מִפְּכָחִים:"

(האיגרת הראשונה אל התסלוניקים ה', ו')

"וְנִחַכְהָ לַתְּקֵנָה הַמְּאִשְׂרֵת וְלַהּוֹפְעֵת כְּבוֹד אֱלֹהֵינוּ הַגָּדוֹל וּמוֹשִׁיעֵנוּ יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ:"

(האיגרת אל טיטוס ב', י"ג)

בפסוק הראשון, מהאיגרת אל התסלוניקים, אנחנו קוראים כיצד שאול השליח מעודד את המאמינים לחכות לשובו של ישוע המשיח. השימוש במילים "אֲשֶׁר הֵעִירוּ מִן־הַמֵּתִים", מתייחס לתחיית המתים, המרמזת על ניצחון בכתבי הקודש. במילים אחרות, שאול קורא לתסלוניקים להמשיך ולאחוז באמונה בחזרתו של ישוע, אשר יביא בשובו את הניצחון לכל המאמינים בו. אין בפסוק זה שום כוונה להודיע למאמינים מתי ישוע יבוא. בסופו של הפסוק כתוב לגבי ישוע המשיח: "... הַמְצִילֵנוּ מִן־הַחֶרֶן הַבָּא". מילים אלה מאשרות את דברי, שהמשיח יאסוף את כל המאמינים, באירוע בשם "התקנה המאשרת", אך ורק לפני שזעם האלוהים ישפך על הארץ. אין שום מידע בפסוק הזה אודות תקופת הצרה, כלומר שבע השנים האחרונות.

בפסוק השני שציטטנו למעלה כתוב: "לְכֵן אֶל־נָא נִרְדֵּם כְּמוֹ הַחֹרִים כִּי אִם־נִשְׁקָד וְנִהְיָה מִפְּחָחִים". בשפה המקורית, המילה המתורגמת כאן כ- "נִשְׁקָד" היא **γρηγορῶμεν** (gregoromen). כפי שראינו מוקדם יותר, המשמעות האמיתית של מילה זו היא "להביט". שאול השליח מצווה כאן את תלמידיו של ישוע להיות בציפייה. בשימוש בביטוי: "וְנִהְיָה מִפְּחָחִים" שאול אומר שהמאמינים צריכים להיות ערים ולעמוד על המשמר.

עולה אם כן השאלה, אם "התקנה המאשרת" יכולה באמת לקרות בכל רגע, וללא סימנים מוקדמים, כפי שטוענים תומכי דוקטרינה זו, מדוע יש כל כך הרבה פסוקים המצווים עלינו לצפות ולהביט בערנות? בכמה מקומות בברית החדשה נכתב שהמשיח יבוא כגנב בלילה. אלה שטוענים ש"התקנה המאשרת" תתרחש ללא התראה או סימנים מוקדמים, משתמשים בפסוקים אלה בטענה שכמו שהגנב לא מודיע לתושבי הבית מתי הוא יבוא, כך גם יעשה המשיח. להלן מספר פסוקים בהקשר לזה:

"הֲלֹא אֶף־אַתֶּם יְדַעְתֶּם הַיָּטֵב כִּי יוֹסִיָּהוּהָ כְּגַנֵּב בַּלַּיְלָה בְּן־יְבוּא:"

(האיגרת הראשונה אל התסלוניקים ה', ב')

"הַנְּנִי בָּא כְּגַנֵּב אֲשֶׁרִי הַשָּׂדֶה וְשֹׁמֵר אֶת־בְּגָדָיו פְּנִי־יִלְךְ עִרְס וְרָאוּ אֶת־עֵרְוָתוֹ:"

(חזון יוחנן / ההתגלות ט"ז, ט"ו)

"זְכוּר אֶת אֲשֶׁר־קִבַּלְתָּ וְשָׁמַעְתָּ וְשָׁמְרָה־זֹאת וְשׁוּבָה וְאִם־לֹא תִשְׁקָד הַנְּנִי בָּא עֲלֶיךָ כְּגַנֵּב וְלֹא תֵדַע הַשָּׁעָה אֲשֶׁר אָבָא עֲלֶיךָ:"

(חזון יוחנן / ההתגלות ג', ג')

3" כי באמרם שלום ושלוח יבא עליהם השבר פתאם כחבלי יולדה
ולא יוכלו המלט: 4 אבל אתם אחי לא בחשך אתם שנישיג אתכם
היום כנגב:"

(האיגרת הראשונה אל התסלוניקים ה', ג-ד')

בראש ובראשונה, עבור המאמינים ב"התקנה המאשרת", תהיה זו טעות לחשוב שישוע יבוא כנגב בלילה! כאשר כתבי הקודש מספרים שישוע יבוא "כנגב בלילה", זה תמיד בהקשר של יום הדין (יום ה'). בהמשך נלמד על ההבדל העצום הקיים בין יום ה' - יום הדין, ליום המשיח - "התקנה המאשרת".

בעיון מדוקדק בפסוק הראשון שציטטנו רואים בברור שמדובר כאן על יום ה' ולא על "התקנה המאשרת": "... וְדַעְתֶּם הַיּוֹם כִּי יוֹם־יְהוָה כְּגַבְבַּלְיָהּ כִּן יָבֹא". בהמשך הפרק, בפסוק ד', שאול השליח מוסיף ואומר למקבלי האיגרת: "אֲבָל אַתֶּם אַחֵי לֹא בַחֲשֵׁךְ אַתֶּם שְׁנִישִׁיג אֶתְכֶם הַיּוֹם כְּגַבְבַּלְיָהּ". מהשימוש במילים "אֲבָל אַתֶּם אַחֵי" אנחנו מבינים ששאול כתב לאחיו באמונה, תלמידיו של ישוע המשיח. באיגרת הראשונה אל התסלוניקים שאול מבחין בין שתי קבוצות: בני הלילה - האנשים ללא אמונה בישוע, ולעומתם בני האור - המאמינים בישוע, אליהם ישוע לא יבוא כנגב! לחיזוק טענה זו, אנחנו קוראים את דברי יוחנן בספר ההתגלות:

"זְכוֹר אֵת אֲשֶׁר־קִבַּלְתָּ וְשָׁמַעְתָּ וְשָׁמְרָהּ־זֹאת וְשׁוּבָה וְאִם־לֹא תִשְׁקָד
הֲנִי בָא עֲלֶיךָ כְּגַבְבַּלְיָהּ וְלֹא תִדַּע הַשְּׁעָה אֲשֶׁר אָבֵא עֲלֶיךָ:"

(חזון יוחנן / ההתגלות ג', ג')

גם כאן אנחנו רואים שישוע יבוא כנגב עבור הישנים, אלה שאינם מחכים ומביטים בערנות. בסוף הפסוק אנחנו מוצאים מילים רבות משמעות: "ולא תדע השעה אשר אבא עליך", מהן נוכל להסיק שאלה המביטים בצפייה לחזרתו של המשיח, העומדים על המשמר בערנות, ידעו ש"התקנה המאשרת" קרובה לבוא. לסיכום, אני ממליץ לעבור שוב על כל הפסוקים שצוטטו למעלה, בהם נעזרים מי שמאמינים ומלמדים את ה- Doctrine of Imminency, על מנת להצדיק דוקטרינה זו, ולנסות לענות על השאלות הבאות:

❖ האם הפסוקים הללו באמת נותנים מידע רלוונטי לעניין זה?

❖ האם פסוקים אלה מוכיחים שאין דברים שצריכים לקרות טרם "התקנה המאשרת", וכי היא יכולה להתרחש בכל רגע?

בסוף הספרון נלמד בהרחבה מדברי שאול השליח שיש שני אירועים שצריכים להתרחש לפני "התקנה המאשרת".

כעת נמשיך בעניין אחר, הקשור לנושא שלנו - תקופת הצרה עליה התנבא דניאל.

שבע השנים האחרונות – תקופת הצרה

המושג "תקופת הצרה" הינו משמעותי וחשוב לנושא שלנו, והוא מופיע בכתבי הקודש בכמה מקומות. אחד מהמקומות נמצא בדניאל פרק ט', כאן תקופת הצרה נקראת "שבע", כאשר בהקשר זה מדובר בשבע שנים ולא בשבעה ימים. יש לשים לב דניאל התנבא אודות "שְׁבַעִים שָׁבָעִים" (שבעים פעמים שבע שנים), ולא לגבי שבעים שבועות (שבעים פעמים שבעה ימים). כלומר דניאל מדבר על תקופה של 490 שנים בסך הכל. מה יקרה בסוף תקופה זאת?

"שְׁבַעִים שָׁבָעִים נְחַתְדָּ עַל-עַמֶּךָ וְעַל-עִיר קְדֹשְׁךָ, לְכֹלֵא הַפֶּשַׁע וּלְחַתֵּם (וּלְהִתֵּם) חַטָּאוֹת (חַטָּאת) וּלְכַפֵּר עֲוֹן, וּלְהַבְיֵא, צֶדֶק עַל־מִים; וּלְחַתֵּם חֲזוֹן וְנְבִיא, וּלְמַשַּׁח קֹדֶשׁ קְדָשִׁים."

(דניאל ט', כ"ד)

נבואה זו מדברת על עם ישראל, עיר הקודש ירושלים, סופם של החטא והפשע, וכפרת עוונות אשר תביא צדק עולמיים. בנוסף מדובר בה אודות המשיח ודביר הבית (קודש הקודשים). ניתן לומר שנבואה זו מגלה לנו מידע חשוב בנוגע למעבר מהעולם הזה למלכות ה'. בהמשך הנבואה אנחנו קוראים:

"וְאַחֲרֵי הַשְּׁבַעִים שָׁשִׁים וּשְׁנַיִם יִכְרַת מְשִׁיחַ וְאֵין לוֹ וְהָעִיר וְהַקְּדֹשׁ יִשְׁחִית עִם נְגִיד הַבָּא וְקִצּוֹ בַשֶּׁטֶף וְעַד קֵץ מַלְחָמָה נִחְרָצֶת שְׁמֹמֹת."

(דניאל ט', כ"ו)

בפסוק קודם לכן (כ"ה) דניאל ניבא שלפני ה"שְׁבַעִים שָׁשִׁים וּשְׁנַיִם" יהיו "שְׁבַעִים שָׁבָעִים". כלומר בפסוקים אלה מדובר על שישים ותשעה שְׁבַעִים או 483 שנים (מתוך 490 בסך הכל). ניתן לדעת בוודאות מתי יתחילו 483 השנים ומתי הן יסתיימו, משום שכתוב:

"וְתִדְעַ וְתִשְׁכַּל מִן-מָצָא דְבָר לְהָשִׁיב וּלְבָנוֹת יְרוּשָׁלַם עַד-מְשִׁיחַ נְגִיד שְׁבַעִים שָׁבָעִה וּשְׁבַעִים שָׁשִׁים וּשְׁנַיִם."

(דניאל ט', כ"ה)

נבואה זו התגשמה בימי נחמיה, כאשר היהודים שהיו בגלות חזרו לארץ ישראל והחלו לבנות מחדש את ירושלים. על פי הכתוב, סופה של הנבואה היה כאשר "יִכְרַת מְשִׁיחַ וְאֵין לוֹ". המשמעות של דברים חשובים אלה היא שהמשיח ימות. השימוש במילה "יִכְרַת" מגלה לקורא שעל ידי מותו של המשיח תיכנס לתוקפה ברית. באיזו ברית מדובר?

מדובר בברית החדשה עליה דיבר ירמיהו הנביא (ראה ירמיהו ל"א, ל"א-ל"ד). הנושא העיקרי בברית זו הוא סליחה מלאה על כל החטאים, העוונות והפשעים, כפי שנאמר: "כִּי אֶסְלַח לְעוֹנֵיכֶם וְלַחַטָּאתֵיכֶם לֹא אֶזְכֹּר-עוֹד". ישוע אמר את אותם הדברים בלילה לפני שהוא מסר את נפשו על הצלב:

"²⁷ וַיִּקַּח אֶת-הַכּוֹס וַיְבָרֵךְ וַיִּתֵּן לָהֶם וַיֹּאמֶר שְׂתוּ מִמֶּנָּה בְּלִבְכֶם: ²⁸ כִּי

זֶה הוּא דְמֵי-דַם-הַבְּרִית הַחֲדָשָׁה הַנְּשָׁפָךְ בְּעַד רַבִּים לְסִלְיַת חַטָּאִים:"

(הבשורה על פי מתי כ"ו, כ"ז-כ"ח)

בפסוק בו דניאל מדבר על מותו של המשיח אנחנו מוצאים את צירוף המילים "וַיִּאָּיֵן לוֹ". מה משמעות ביטוי זה? ישוע לא חטא מעולם, והיה חף מפשע באופן מושלם. לפיכך מותו על העץ לא היה עבור חטאיו (וַיִּאָּיֵן לוֹ), אלא למען עם ישראל, ובסופו של דבר עבור כל בני האדם. חשוב לזכור מנבואת דניאל (ט', כ"ד), שאחד הדברים העיקריים שהמשיח יעשה הוא להביא תם (סוף) לחטא ככתוב: "לְכַלֵּא הַפְּשָׁע וְלְהַתֵּם חַטָּאת". כפי שראינו, התקופה של 483 השנים התחילה בימי נחמיה והסתיימה עם מותו של ישוע על העץ. בהמשך כתוב באותו מקום: "וְהָעִיר וְהַקִּדְשׁ יִשְׁחָתוּן". ברור לחלוטין שדניאל התכוון לחורבן בית המקדש השני ועיר הקודש ירושלים, אשר קרו ארבעים שנה אחרי מותו ותחייתו של ישוע.

מה שנתר מנבואת דניאל לגבי ה- "שְׁבַעִים שְׁבַעִים" הינו חשוב ביותר לנושא שלנו. עלינו להבין שאחרי מותו של המשיח יש תקופה נוספת, של שבע שנים (שבוע), נפרדת מהתקופה העיקרית שהסתיימה עם מותו של המשיח. בכתבי הקודש אנחנו קוראים על אירוע שחייב להתרחש על מנת שהשבוע האחרון יתחיל, ככתוב: "וְהַגְּבִיר בְּרִית לְרַבִּים שְׁבוּעַ אֶחָד". כלומר תחותם ברית, או הסכם בינלאומי, שייתנו לעם היהודי את הרשות לבנות את בית המקדש על הר הבית. בתחילת השבוע האחרון (שבע שנים) בית המקדש יפעל עם קורבנות כמו בעבר, אולם כל מה שיעשה בבית המקדש שעתיד להיבנות יהיה לפי תוכניתו של צורר המשיח, ככתוב בפסוק: "עַם נְגִיד הַבָּא וְקִצּוֹ בְּשִׁטָּף וְעַד קֶךְ מִלְחָמָה נִחְרָצַת שְׁמֹמֹת" (דניאל ט', כ"ו). הנגיד הוא צורר המשיח ועמו היא ממלכתו או צבאותיו (לדברי הפרשנים). מנבואה זו, המדברת על שבע השנים האחרונות, קיים דגש לגבי נקודת האמצע, כלומר אחרי שלוש שנים וחצי, ככתוב:

"וְחֻצֵי הַשְּׁבוּעַ יִשְׁבִּית זִבְח וּמִנְחָה וְעַל כִּנֹּף שְׂקוּצִים מְשִׁמֵּם וְעַד-כְּלָה

וְנִחְרָצָה תַתֵּךְ עַל-שְׁמֵם"

(דניאל ט', כ"ז).

בדבר ה' אנחנו מוצאים מקומות נוספים המתייחסים לנקודת זמן זו:

"ומלין לצד עליא (עלאה) ימלל ולקדישי עליונין ובלא ויסבר להשגנה
זמנין ודת ויתנהבון בידה עד-עדן ועדנין ופלג עדן:"

(דניאל ז', כ"ה)

[תרגום לעברית: "ודברים לצד העליון ידבר, ואת קדושי העליונים יענה ויחשב לשנות
זמנים ודת, וינתנו בידו עד מועד ומועדים ויחצי מועד."]

"ואשמע את-האיש לבוש הבדים אשר ממעל למימי היאר וירם ימינו
ושמאלו אל-השמים וישבע בחי העולם כי למועד מועדים ויחצי וככלות
נפץ יד-עם-קדש תכלינה כל-אלה:"

(דניאל י"ב, ז')

"והחצר אשר [מחוץ] להיכל אתה נטש ואל-תמדנה כי-לגוים נתנה
ורמסו את-עיר הקדש ארבעים ושנים חדשים: ונתתי לשני עדי ונבאו
ימים אלה ומאתים וששים והם מתפסים בשקים:"

(חזון יוחנן / ההתגלות י"א, ב'-ג')

"ויתנו לאשה שתי כנפי הנשר הגדול לעוף המדברה אל-מקומה אשר
תכלכל-שם מועד מועדים ויחצי מפני הנחש:"

(חזון יוחנן / ההתגלות י"ב, י"ד)

עלינו להבין שפסוקים אלה מדברים על תקופה של שלוש שנים וחצי, או ארבעים
ושניים חודשים או אלף מאתיים ושישים יום. תקופות הזמן האלה מתייחסות כולן
ל"מועד מועדים ויחצי". עולה השאלה, מדוע מדובר כל כך הרבה על "יחצי השבוע"?
הסיבה לכך היא להודיע לקוראים שצפוי להיות אירוע משמעותי ביותר שיקרה בזמן
הזה בבית המקדש, ושצורך המשיח יהיה מעורב בוה. ישוע המשיח קרא לאירוע זה
"שקוץ משמים".

"לכן באשר תראו את-שקוץ משמים אשר אמר דניאל הנביא עומד
במקום קדוש (דניאל ט', כ"ז; י"א, ל"א; י"ב, י"א) הקרא יבין:"

(הבשורה על פי מתי כ"ד, ט"ו)

ה"שְׁקוֹץ מְשֻׁמֵם" קשור באופן הדוק ל"התקנה המאשרת". בהמשך נלמד לעומק את דבריו של שאול השליח אודות ה"שְׁקוֹץ מְשֻׁמֵם" וכיצד הוא קשור ל"התקנה המאשרת".

תקופת הצרה תהיה בשבע השנים האחרונות

תיאולוגים רבים מלמדים לגבי שבע השנים האחרונות שכולן תהינה תקופת זעם של הקב"ה. כלומר עבורם תקופת הצרה נקראת כך, משום שזו תהיה תקופה של חרון אף ה'. חשוב לדעת שאין בכתובים אפילו פסוק אחד המלמד שכל שבע השנים האחרונות (השבוע האחרון) יהיו עת זעמו של אלוהים!

במקום לצטט פסוקים מתאימים, כדי להוכיח את טענתם, אותם תיאולוגים מסתמכים על ההיגיון שלהם. לטענתם, מאחר שהכנסייה (קהילת ישוע המשיח) לא הייתה קיימת בשישים ותשעה השְׁבָעִים הראשונים, זה בלתי אפשרי שהיא תהיה בשבוע האחרון. הנחה זו אינה מוצאת ביסוס בכתבי הקודש. זה נכון לומר שקהילת ישוע לא הייתה קיימת בשישים ותשעה השְׁבָעִים הראשונים, אך אין סיבה, על פי דבר ה', שהיא לא תוכל להיות בשבוע האחרון.

טענה אחרת, לפיה כל שבע השנים האחרונות (השבוע האחרון) יהיו זעמו של אלוהים, מתבססת על הנבואה לפיה במשך השבוע האחרון תהיה ירידה של 25% באוכלוסיית העולם, וכי זה חייב להיות כתוצאה מזעמו של אלוהים.

"וְהָרִכַּב עָלָיו שְׂמוֹ מוֹת וְשָׂאוֹל יוֹצֵאת לְרַגְלָיו וַיִּנְתֵּן לָהֶם שְׁלֶטֶן עַל-
רַב־עֵיֶת הָאָרֶץ לְהַמִּית בַּחֶרֶב וּבַרְעָב וּבַדָּבָר וּבַחֲתֵית הָאָרֶץ."

(חזון יוחנן / ההתגלות ו', ח')

אדם בשם ג'ורג' ו. זלר כתב:

"אלה שמלמדים ש"התקנה המאשרת" תהיה אך ורק לפני זעמו של אלוהים מבדילים בין דברי הנבואות שלא לפי כתבי הקודש. הם מלמדים ששלושת סוגי משפט האלוהים: החותמות, השופרות והקערות, אינם בהכרח ביטוי של זעם האלוהים. האם המקרא באמת מבדיל בין משפטי ה' אלה? לומר שמשפט שמימי כמו החותמות, אשר יביא לירידה של 25% באוכלוסיית העולם לא קשור בכלל לזעמו של אלוהים זה פשוט לא ייאמן". מר זלר לא מביא שום ציטוט כדי להוכיח את טענתו. למעשה, אין פסוק שאומר שמה שיקרה במהלך משפט החותמות הוא באמת זעם האלוהים. בעיני מר זלר משהו כל כך נורא חייב להיות מאלוהים, אולם אין זו הדרך לפרש את דבר ה'. בחזון יוחנן כתוב במפורש לגבי משפט זה שהמבצע שלו הוא "הָרִכַּב עַל סוּס יִרְקַק וְשָׂמוֹ מוֹת וְשָׂאוֹל". להבנתי, מילים אלה מעידות על כך שיוחנן, כותב הנבואה, התכוון לשטן.

הבה נחקור בעיון את פרק ו' מספר ההתגלות, ונראה מה באמת נאמר שם בקשר לחותמות.

ספר ההתגלות (חזון יוחנן) פרק ו':

1 " וְאָרָא הַשָּׁה פָּתַח אֶחָד מִן־שַׁבְעָה הַחַתְמוֹת וְאָשְׁמַע אֶחַת מֵאַרְבַּע
 הַחַיּוֹת מְדַבְּרַת וְקוּלוֹ כְּקוֹל רֶעַם לֵאמֹר בֹּא וּרְאֵה: 2 וְאָבִיט וְהִנֵּה סוּס
 לָבָן וְהָרֶכֶב עָלָיו קִשְׁת בַּיָּדוֹ וְתַנְתְּנוּ־לוֹ עֲטָרָה וַיֵּצֵא מִנְצַח וּלְמַעַן יִנְצַח: 3
 וּכְפָתַחוּ אֶת־הַחוֹתָם הַשְּׁנַי וְאָשְׁמַע אֶת־הַחַיָּה הַשְּׁנַיִת אֲמַרְת בֹּא וּרְאֵה:
 4 וַיֵּצֵא סוּס שְׁנַי וְהוּא אָדָם וּלְרֶכְבוֹ נָתַן לְהַעֲבִיר אֶת־הַשְּׁלוֹם מִן־הָאָרֶץ
 לְמַעַן יִהְיֶה אִישׁ אֶת־אָחִיו וְתַנְתְּנוּ־לוֹ חָרִב גְּדוֹלָה: 5 וּכְפָתַחוּ אֶת־הַחוֹתָם
 הַשְּׁלִישִׁי וְאָשְׁמַע אֶת־הַחַיָּה הַשְּׁלִישִׁית אֲמַרְת בֹּא וּרְאֵה וְאָבִיט וְהִנֵּה סוּס
 שָׁחַר וְבִיד רָכְבוֹ מֵאֲזִנִּים: 6 וְאָשְׁמַע קוֹל מִתּוֹךְ אַרְבַּע הַחַיּוֹת אֲמַר קֵב
 חַטִּים בְּדִינָר וּשְׁלֹשָׁה קִבִּים שְׁעָרִים בְּדִינָר וְאֶת־הַשָּׁמֶן וְהַיֶּזֶן אֶל־תִּשְׁחַת:
 7 וּכְפָתַחוּ אֶת־הַחוֹתָם הָרְבִיעִי וְאָשְׁמַע אֶת־הַחַיָּה הָרְבִיעִית אֲמַרְת בֹּא
 וּרְאֵה: 8 וְאָרָא וְהִנֵּה סוּס יִרְקַק וְהָרֶכֶב עָלָיו שְׁמוֹת מוֹת וְשֹׂאוֹל וַיֵּצֵאת
 לְרַגְלָיו וַיִּתֵּן לָהֶם שְׁלֹטֵן עַל־רְבִיעִית הָאָרֶץ לְהַמִּית בַּחָרִב וּבָרָעַב וּבַדָּבָר
 וּבַחַיֵּת הָאָרֶץ: 9 וּכְפָתַחוּ הַחוֹתָם הַחֲמִישִׁי וְאָרָא מִתַּחַת לְמִזְבַּח אֶת־
 נַפְשוֹת הַטְּבוּחִים עַל־דָּבַר הָאֱלֹהִים וְעַל־הָעֲדוּת אֲשֶׁר הָיְתָה בְּפִיהֶם:
 10 וַיִּזְעַקוּ בְּקוֹל גְּדוֹל וַיֹּאמְרוּ אֲדֹנָי הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲמַתִּי עַד־מָתַי לֹא תִשְׁפֹּט
 וְלֹא־תִקּוּם אֶת־דְּמֵינוּ מִיִּשְׁבֵי הָאָרֶץ: 11 וַיִּתֵּן לְכָל־אֶחָד מֵהֶם שְׁמָלָה
 לְבָנָה וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְנוֹחַ עוֹד זְמַן מַעֲט עַד־מְלֹאת מִסְפַּר חֲבָרִיהֶם
 וְאֲחֵיהֶם שְׁסוּפָם לְהָרֵג כְּמוֹהֶם: 12 וְאָרָא בְּפָתַחוּ אֶת־הַחוֹתָם הַשְּׁשִׁי
 וְהִנֵּה רֶעַשׂ גְּדוֹל וַיִּקְדַּר הַשָּׁמַשׁ כְּשֶׁק שַׁעַר וְהַיָּרֵחַ נִהְפָּךְ לְדָם: 13 וְכֹכְבֵי
 הַשָּׁמַיִם נָפְלוּ אַרְצָה כַּאֲשֶׁר תִּגְזַע תִּגְזַע בְּרוּחַ חֲזָקָה וְהַשְּׁלִיכָה פְּגִיָּה: 14
 וְהַשָּׁמַיִם מָשׁוּ כַּסְפֵּר נִגְלָל וְכָל־הַר וְאִי מִמְקוֹמָם נִעְתְּקוּ: 15 וּמַלְכֵי הָאָרֶץ
 וְהַנְּגִידִים וְשָׂרֵי הָאֱלֹפִים וְהָעֲשִׂירִים וְהַתְּקִיפִים וְכָל־עַבְד וְכָל־בֶּן־הַרִים
 הַתְּחַבְּאוּ בְּמַעְרוֹת וּבְסַלְעֵי הַרִים: 16 וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַהָרִים וְאֶל־הַסְּלָעִים
 נָפְלוּ עָלֵינוּ וְכִסּוּנוּ מִפְּנֵי הַיָּשֵׁב עַל־הַכְּסֵא וּמִפְּנֵי חַמַּת הַשָּׁה: 17 כִּי בֹא
 יוֹם אִפּוֹ הַגְּדוֹל וּמִי יַעֲמֵד:

צריך להבין שקיים יחס מיוחד לארבעת החותמות הראשונים המופיעים בפרק ו'. אלה פסוקים ידועים מאוד, המדברים על ארבעת הרוכבים של האפוקליפסה. בפרק הקודם (פרק ה') הקורא לומד שקיימת מגילה החתומה בשבעה חותמות, וכי אף אחד אינו ראו לפתוח את המגילה, מלבד שה האלוהים, ישוע המשיח. העובדה שישוע הוא זה שיפתח את החותמות אינה מעידה בהכרח שהוא הגורם לכל האירועים הבאים, אלא שהכל

נמצא בשליטתו של ישוע, וכי לא יקרה דבר לפני שהוא יאפשר זאת. במילים אחרות, המשיח יחליט את מועדו של כל דבר במהלך אחרית הימים, אך הוא אינו הגורם לכל האירועים. זוהי הוכחה נוספת שאלוהים, ישתבח שמו, הוא ריבונו של העולם, וכי השטן לא יכול לעשות דבר אלא אם כן ה' מאשר זאת. חשוב להבהיר שהעובדה שהקב"ה מאפשר דבר כלשהו, אינה אומרת שאותו עניין הוא כרצון האלוהים.

אחרית הימים תהיה תקופה קשה מאוד, אך חשוב לזכור שהאויב אינו יכול לסכל את תוכנית האלוהים, וכי בסופו של דבר ישוע יכונן את מלכותו. בנוסף, זו טעות גדולה לחשוב שהשטן הוא כלי של אלוהים. השטן הוא רע ומורד תמיד ברצון אלוהים. עם זאת, אלוהים יכול להפוך את הרע של השטן לטוב!

לכל אחד מארבעת הרוכבים של האפוקליפסה יש סוס בצבע אחר, ולכל צבע יש משמעות שונה. אין צורך להתאמץ להבין את משמעותו של כל צבע, כי הטקסט עצמו מגלה לנו מה הייתה כוונתו של המחבר.

לגבי הרוכב והסוס הראשון כתוב בפסוק ב':

”וַיֵּצֵא סוּס לָבָן וְהָרִיב עָלָיו קִשְׁתַּת בַּיָּדוֹ וַתִּנְתֵּן-לוֹ עֵטָרָה וַיֵּצֵא מִנְצַח וּלְמַעַן יִנְצַח:”

בפסוק זה יש שני רמזים בולטים העוזרים לקורא להבין את משמעות החזון. נאמר שהרוכב הראשון קיבל קשת ועטרה, וכי הוא יוצא מנצח למען ינצח. הקשת היא כלי נשק ובעזרת כוח צבאי זה הוא ינצח את שליטי העולם וימלוך, ככתוב: ”וַתִּנְתֵּן-לוֹ עֵטָרָה”. ניתן לומר לגבי הרוכב הראשון שהוא יצא לכבוש את העולם. הצבע לבן מסמל כניעה כתוצאה מכיבוש.

על הרוכב והסוס השני אנחנו קוראים בפסוק ד':

”וַיֵּצֵא סוּס שָׁנִי וְהוּא אָדָם וּלְרִכְבוֹ נָתַן לְהַעֲבִיר אֶת-הַשְּׁלוֹם מִן-הָאָרֶץ לְמַעַן יַהֲרֹגוּ אִישׁ אֶת-אָחִיו וַתִּנְתֵּן-לוֹ חָרֶב גְּדוֹלָה:”

הרוכב השני יעביר את השלום שישרור בארץ. כמו כן אנחנו קוראים שהוא מקבל חרב גדולה. המילים ”לְמַעַן יַהֲרֹגוּ אִישׁ אֶת-אָחִיו” מודיעות לנו שתהיינה מלחמות רבות בעולם, דבר שגם מסמל הצבע האדום (דם).

בפסוקים ה'-ו' אנחנו קוראים על הרוכב השלישי וסוסו:

”וַיֵּצֵא סוּס שָׁחֵר וּבִיד רָכְבוֹ מֵאֲזִינִים: ⁶ וַאֲשַׁמַּע קוֹל מִתּוֹךְ אַרְבַּע הַחַיּוֹת אָמַר קֶב בְּדִינָר וּשְׁלֹשָׁה קָבִים שְׁעָרִים בְּדִינָר וְאֶת-הַשָּׁמַן וְהַיַּיִן אֶל-תִּשְׁחַת:”

המילים "ויבדו רכבו מאזניים" מספרות לנו שתהיה התייקרות משמעותית במחירי המזון, משום שכדי לדעת את מחירם של דברים צריך לשקול אותם. באותה התקופה, מטבע של דינר היה שווה משכורת של יום עבודה אחד. לפיכך, האדם הממוצע יצטרך לעבוד יום שלם רק כדי שיוכל לקנות מספיק חיטה עבור משפחתו. נשאלת השאלה, מדוע מחיר המזון יתייקר כל כך? התשובה היא שתקופות של רעב (בצורת), דבר (מגיפות), רעידות אדמה (אסונות טבע), מלחמות וכדומה, מתאפיינות בעלייה דרסטית של מחירי המזון.

מעניין מאוד להשוות זאת לדבריו של ישוע מהדרשה שנשא על הר הזיתים, בה הוא לימד על אחרית הימים:

"וְאַתֶּם עֲתִידִים לִשְׁמַע מִלְחָמוֹת וְשִׁמְעוֹת מִלְחָמָה רְאוּ פֶן־תִּבְהָלוּ כִּי־הָיוּ תְהִיָּה כָל־זֹאת אֲךָ עֲדָן אֵין הַקֵּץ: 7 כִּי יָקוּם גּוֹי עַל־גּוֹי וּמִמְלָכָה עַל־מִמְלָכָה וְהָיָה רָעַב וְדָבָר וְרַעַשׁ הַגָּדוֹל וְהַגָּדוֹל: 8 וְכָל־אֱלֹהִים רַק רֵאשִׁית הַחֲבָלִים:"

(הבשורה על פי מתי כ"ד, ו'-ח')

יתכן שממבט ראשון לא יהיו מובנים דבריו של יוחנן כאשר אמר: "וְאַתֶּם הַשְּׂמֹן וְהַיִּין אֶל־תִּשְׁחָת". על פניו זה נראה מוזר מאוד שבעוד שמחירי החיטה והשעורה יהיו יקרים כל כך, לא תהיה עליה במחירי השמן והיין! יש מי שמפרשים זאת שיוחנן דיבר על השמן ועל היין באופן רוחני, כלומר יוחנן מתכוון למשיחת רוח הקודש (השמן) ולשמחה (היין). עבור המאמינים במשיח צדקנו תהיה תקופת "רֵאשִׁית הַחֲבָלִים" זמן של רדיפות קשות והרבה סבל, אך היא תהיה זו תקופה בה הרוח יפעל בעוצמה רבה וכן תהיה להם שמחה גדולה.

חשוב להבין שבכל העולם התקופה הזו תהיה קשה מאוד, מכל הבחינות. תהיה בה חוסר יציבות כלכלית, פוליטית, חברתית וכו'. לרוכב השלישי יש סוס בצבע שחור, המסמל מוות, רעב ומגיפות (דבר), שמקורן יהיה אחד, כפי שנלמד מהרוכב הרביעי. קיים מנחה משותף לארבעת רוכבי האפוקליפסה, המתגלה כאשר קוראים בפסוק ח' אודות הרוכב הרביעי:

"וְאָרָא וְהָגָה סוּס יִרְקַרַק וְהָרָכַב עָלָיו שָׁמוֹ מוֹת וְשָׂאוֹל יוֹצֵאת לְרַגְלָיו וַיִּנְתֵּן לָהֶם שְׁלֹטָן עַל־רַב־יַעֲיֵת הָאָרֶץ לְהַמִּית בְּחָרָב וּבְדָבָר וּבַחַיִּת הָאָרֶץ:"

לגבי הרוכב הרביעי קיים פרט חשוב ויוצא דופן - מסופר לנו ששמו הוא "מָוֶת", וכי מוצאו הוא מהשאל. שתי עובדות אלה מצביעות על הקשר לשטן. לגבי צבעו של סוסו

כתוב שהוא "ירקרק". בשפה המקורית כתוב: **kai idou kai idou ἵππος χλωρός** (hippos chloros). משמעות המילה **χλωρός** היא באמת הצבע הירוק. מדוע אם כן התקשו המתרגמים לשפות השונות בנוגע לצבעו של סוס זה? עולה גם השאלה – מהי משמעות צבע זה? על מנת למצוא את התשובה עלינו להביט בנבואת ירמיהו:

"כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה קוֹל חֲרָדָה שָׁמְעֵנוּ פָּחַד וְאִין שְׁלוֹם: שְׂאֵלוּ־נָא וּרְאוּ אִם־יֵלֵד זָכָר מִדּוֹעַ רְאִיתִי כָל־גֹּבֶר יָדָיו עַל־חֲלָצָיו פִּיּוֹלְדָה וְנִהְפְּכוּ כָל־פָּנִים לְיִרְקוֹן: הוּי כִי גָדוֹל הַיּוֹם הַהוּא מֵאִין כְּמָהוּ וְעַתָּה־צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמָּנָה יוֹשֵׁעַ:"

(ירמיהו ל', ה'–ז')

אין מחלוקת שפסוקים אלה מדברים על צרות, סבל וכאבים. לדברי חז"ל, ירמיהו מנבא כאן על התקופה הכי קשה שתהיה אי פעם ליהודים. לגבי אלה שיסבלו בגלל אותן צרות רבות כתוב: "וְנִהְפְּכוּ כָל־פָּנִים לְיִרְקוֹן". אין ספק שהצבע הירוק מסמל עניין של סבל ברמה גבוהה.

המסקנה המתבקשת היא שהרוכב הרביעי קשור לשטן באופן הדוק ביותר. אם נביט שוב על שלושת הרוכבים הראשונים, נוכל לסכם ולומר שהם קיבלו סמכות להרוג את אנשי העולם בעזרת חרב, רעב ודבר. בסוף פסוק ח', הקשור לרוכב הרביעי, ניתן למצוא מעין סיכום של כל הפעולות של שלושת הרוכבים הראשונים, הנועד ללמד אותנו על הקשר בין הארבעה, וכי מקורם זהה – השטן.

כבר ראינו שמה שיוחנן תיאר לגבי ארבעת החותמות הראשונים דומה מאוד למה שלימד ישוע על הר הזיתים. בהמשך, ישוע דיבר על רדיפות חזקות כנגד המאמינים:

"אֲזוּ יִסְגִּירוּ אֶתְכֶם לְצָרָה וְהִמִּיתוּ אֶתְכֶם וְהִיִּיתֶם שְׁנוּאִים לְכָל־הַגּוֹיִם לְמַעַן שְׁמִי"

(הבשורה על פי מתי כ"ד, ט')

גם כאן אנחנו רואים הקבלה לפסוקים הבאים מספר ההתגלות, פרק ו':

"וּכְפַתְחוּ הַחוֹתֶם הַחֲמִישִׁי וְאֶרְאָה מִתַּחַת לְמִזְבֵּחַ אֶת־נַפְשוֹת הַטְּבוּחִים עַל־דְּבַר הָאֱלֹהִים וְעַל־הָעֲדוּת אֲשֶׁר הָיְתָה בְּפִיהֶם: ¹⁰ וַיִּזְעַקוּ בְּקוֹל גָּדוֹל וַיֹּאמְרוּ אֲדֹנָי הַקְּדוֹשׁ וְהָאֱמִתִּי עַד־מָתִי לֹא תִשְׁפֹּט וְלֹא־תִקּוֹם אֶת־דְּמִינוּ מִיִּשְׁבֵי הָאָרֶץ:"

(חזון יוחנן / ההתגלות ו', ט'–י')

הסיבה לטבח של אותן נפשות המוזכרות כאן היא שחייהם היו לפי דבר אלוהים. במילים אחרות, הייתה להם עדות שהם שייכים לישוע ("וְהֵייתֶם שְׁנוּאִים לְכָל-הַגּוֹיִם לְמַעַן שְׁמִי").

יש תיאולוגים שטוענים שהמאמינים אשר יסבלו, ירדפו ויהרגו במשך תקופת החותם החמישי הם אלו שיבואו לאמונה אחרי "הַתְּקֵנָה הַמְּאַשְׁרֶת". אם כן, מתי לדעתם תתרחש "הַתְּקֵנָה הַמְּאַשְׁרֶת"? לטענתם התשובה נמצאת בספר ההתגלות, בפרק ד':

"אֲחֵר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה רְאִיתִי וְהִנֵּה שָׁעַר נִפְתָּח בְּשָׁמַיִם וְהַקּוֹל הָרִאשׁוֹן
אָשָׁר שָׁמַעְתִּי קְוֹל שׁוֹפָר מְדַבֵּר אֵלַי אָמַר עֲלֵה הִנֵּה וְאֶרְאֶךָ אֶת אֲשֶׁר-
הָיָה יְהִיָּה אַחֲרַי־כֵּן:"

(חזון יוחנן / ההתגלות ד', א')

דבר ראשון, זה מאוד בעייתי לטעון לגבי פסוק זה ש"הַתְּקֵנָה הַמְּאַשְׁרֶת" כבר התרחשה, כאשר כתוב שרק יוחנן המחבר עלה השמימה. זו אינה הדרך הנכונה לפרש את כתבי הקודש. אותם התיאולוגים טוענים גם שבגלל שהחל מסוף פרק ג' לא מוזכרת יותר הכנסייה (גוף המשיח), לפיכך מדובר בהוכחה נוספת ש"הַתְּקֵנָה הַמְּאַשְׁרֶת" כבר קרתה, כאשר יוחנן עלה לשמים. לדעתי מדובר בטעות חמורה ביותר, ולהלן ההוכחה:
בפרק י"ג, בפסוק ז', בספר ההתגלות, אנחנו מוצאים סיכום של האירועים עד התגלותו של צורר המשיח:

"וַיִּנְתֵּן לָהּ לַעֲשׂוֹת מִלְחָמָה עִם-הַקְּדוּשִׁים וְלַנְצָחָם וְתִנְתֵּן לָהּ מִמְּשָׁלָה
עַל-כָּל-מִשְׁפָּחָה [וְעַם] וְלָשׁוֹן וְגוֹי:"

פסוק זה מלמד שהחיה (האימפריה הרעה הסופית), תשלוט בעולם כולו באחרית הימים, כלומר בשבוע האחרון ("וַיִּתְּנֵן לָהּ מִמְּשָׁלָה עַל-כָּל-מִשְׁפָּחָה [וְעַם] וְלָשׁוֹן וְגוֹי"). אימפריה זו תצא למלחמה נגד הקדושים ויהיה לה את הכוח לנצחם. עולה אם כן השאלה: כיצד ניתן לדעת בוודאות שהקדושים הם הכנסייה? התשובה נמצאת בהמשך, בפסוק ט': "כָּל-אֲשֶׁר אֵינֶן לוֹ וְשָׁמַע". מילים אלה מופיעות שבע פעמים בפרקים ב' ו- ג' בספר ההתגלות, בהקשר של שבע האיגרות שנשלחות לקהילות. העובדה שמשפט זה מופיע כאן, בפרק י"ג, מראה לקורא שהקדושים עליהם מדובר בפרק זה הם באמת קהילת ישוע (הכנסייה), ולא אלה שיבואו לאמונה אחרי "הַתְּקֵנָה הַמְּאַשְׁרֶת". פסוקים י"ב-י"ז בפרק ו' מספרים לנו על החותם השישי ועל "חמת השנה" הקרבה לבוא.

בפסוק י"ב אנחנו מוצאים משפט משמעותי מאוד המקביל לנמצא בנבואת יואל:

"... ויקדר השמש כשק שער והירח נהפך לדם:"

(חזון יוחנן / ההתגלות ו', י"ב)

"השמש יתפך לחשך והירח לדם לפני בוא יום יהוה הגדול והנורא:"

(יואל ג', ד')

הסימנים המופיעים בשני הפסוקים הללו, יקדימו את "יום ה' הגדול והנורא", שיהיה תקופת זעמו של האלוהים שיבוא על העולם. כפי שלמדנו מוקדם יותר, המאמינים בישוע המשיח לא יחוו את זעם ה', ככתוב:

"עַן אֲשֶׁר לֹא יַעֲדֵנו הָאֱלֹהִים לְחָרוֹן כִּי לְרִשְׁתָּ אֶת־הַיְשׁוּעָה עַל־יָדֵי
אֲדֹנָינוּ יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ:"

(האגרת הראשונה אל התסלוניקים ה', ט')

לפיכך ניתן לומר, שכאשר השמש יהפוך לחושך, והירח לדם, עלינו לדעת שאלה סימנים המצביעים על כך ש"התקנה המאשרת" עומדת להתרחש.

לסיכום חלק זה, ברצוני להבהיר שני דברים:

א. אין הוכחה מקראית לכך שהשבוע האחרון (שבע השנים האחרונות) יהיה כולו תקופת זעם ה'.

ב. זו טעות להניח שבגלל שהכנסייה לא הייתה קיימת בשישים ותשעה ה"שבועים" הראשונים, זה בלתי אפשרי שהיא תהיה בשבוע האחרון. זוהי מסקנה שאינה מבוססת על דבר ה'. חשוב לזכור שהנביאים כלל לא דיברו על קהילה שמאמינה בישוע.

הבשורה על פי מתי - פרק כ"ד

בפרק זה, ישוע המשיח עצמו נותן לנו מידע מאוד מדויק אודות אחרית הימים.

"וַיֵּצֵא יֵשׁוּעַ מִן־הַמִּקְדָּשׁ לְלִכְתּוֹ לְדֶרְכּוֹ וַיִּגְשׂוּ תַלְמִידָיו לְהִרְאוֹתוֹ אֹת־
בְּנֵי הַמִּקְדָּשׁ:"

(פסוק א')

יש לשים לב שהתלמידים דיברו על "בְּנֵי הַמִּקְדָּשׁ" ברבים, כלומר התלמידים הצביעו לא רק על בית המקדש, אלא גם על המבנה בו היה הסנהדרין שגם כן שכן על הר הבית. בית המקדש והסנהדרין מייצגים מנהיגות דתית וממשלתית.

"וַיַּעַן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הֲרֵאיתֶם אֹת־כָּל־אֵלֶּה אָמֵן אֲמַר אֲנִי לָכֶם
לֹא־תִשָּׂאֵר פֶּה אֶבֶן עַל־אֶבֶן אֲשֶׁר לֹא תִתְּפָרֵק:"

(פסוק ב')

ישוע התכוון לחורבן בית המקדש השני ולהחרבתה של עיר הקודש ירושלים, כפי שקרה בשנת 70 לספירה. אירועים אלה מהווים את משפט אלוהים על עמו, כפי שקרה קודם לכן בגלות בבל.

בפסוק הבא, מתחיל ישוע להתנבא על אחרית הימים. עולה לפיכך שאלה מעניינת, מדוע ישוע דיבר על שתי תקופות שונות? התשובה היא שכפי שישוע צדק לגבי מה שקרה בשנת 70 לספירה, כך גם יהיה לגבי מה שהוא גילה לתלמידיו ולנו אודות אחרית הימים. "וַיֵּשֶׁב עַל־הַר הַזֵּיתִים וַיִּגְשׂוּ אֵלָיו הַתְּלָמִידִים לְבָדָם וַיֹּאמְרוּ אֲמַר־נָא לָנוּ מָתַי תִּהְיֶה זֹאת וְיָמָּה אֹת בּוֹאֵךְ וְאֹת קֵץ הָעוֹלָם:" (פסוק ג')

אנחנו רואים שהיה כאן שינוי במיקום - ישוע ותלמידיו עברו להר הזיתים, כי למקום זה יש משמעות רבה בנוגע לאחרית הימים. על הר הזיתים שאלו אותנו תלמידיו שלוש שאלות:

- א. מתי יתרחשו הדברים שהוא גילה להם קודם לכן, בפסוק ב'?
- ב. מהו אות בואו?
- ג. מהו אות קץ העולם?

לגבי שתי השאלות האחרונות, עלינו להבהיר מספר דברים. אין ספק שתלמידיו של ישוע התכוונו לביאת המשיח באופן כללי, אך חובה להבחין בין "הַתְּקִנָּה הַמְּאֻשְׁרֶת", לביאתו השנייה של המשיח, בסוף אחרית הימים. בפרק זה ניתן למצוא מידע חיוני לגבי שני האירועים הללו.

בשאלה השלישית, התלמידים דיברו על ה"קץ". בעוד בעברית כתוב "קץ העולם", בשפה המקורית כתוב **toū aiōnos** (תוֹ אִיֹוֹנוֹס). יהיה זה מדויק יותר לתרגם מילים אלה בתור "עידן". חשוב לזכור שיש חשיבות גדולה לשאלה זו, ולדרך בה ישוע ענה עליה. עניין זה חוזר מספר פעמים לאורך הפרק.

בפסוק ד' הזהיר ישוע את תלמידיו: "וַיַּעַן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר לָהֶם רְאוּ פֶן־יִתְעַה אֶתְכֶם אִישׁ: בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים יִהְיוּ אַנְשִׁים רְבִים שִׁרְצוּ לְהִתְעוֹת אֶת הָאֲנוּשׁוֹת, וְאִם יִנְסוּ לְהִסְתִּיר אֶת הָאֲמֵת. זֶה הַסִּיבָה שִׁישׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ וְאָמַר: "כִּי רַבִּים יָבֹאוּ בְּשֵׁמִי לֵאמֹר אֲנִי הוּא הַמְּשִׁיחַ וְהִתְעוּ רַבִּים: (פסוק ה'). חשוב לשים לב שישוע הזהיר את התלמידים פעמיים אודות אלה שירצו להסיט אותם מן האמת במהלך אחרית הימים.

בפרק זה, כאשר ישוע דיבר לגבי התלמידים באחרית הימים, הוא לא התכוון לשנים עשר תלמידיו, אלא לכלל המאמינים שיחיו בתקופה זו. לגבי לימודי השקר באחרית הימים, עלינו להבין שיהיו אנשים, גם מקרב קהילת ישוע, אשר יתעו אחרים. כאשר כתוב בפסוק ה': "כִּי רַבִּים יָבֹאוּ בְּשֵׁמִי לֵאמֹר אֲנִי הוּא הַמְּשִׁיחַ וְהִתְעוּ רַבִּים", הכוונה היא שיהיו הרבה אנשים שיבואו בשמו של ישוע, כלומר כמאמינים, אשר יכריזו שישוע הוא המשיח, אך עם זאת הם יתעו אנשים מהאמת ובכך יעזרו לאויב ולתוכניתו.

בפסוקים ו'-י"ד לימד ישוע את המאמינים למה עליהם לצפות שיקרה לפני בוא "התקנה המאשרת" במהלך אחרית הימים:

6 "וְאַתֶּם עֲתִידִים לִשְׁמַע מִלְחָמוֹת וּשְׂמֵעוֹת מִלְחָמָה רְאוּ פֶן־תִּבְהֲלוּ בִּי־הֵיוּ תִהְיֶה כָּל־זֹאת אֲךָ עֲדֹן אֵין הַקֵּץ: 7 כִּי יָקוּם גּוֹי־עַל־גּוֹי וּמִמְלָכָה עַל־מִמְלָכָה וְהָיָה רָעַב וְדָבָר וְרַעַשׁ הַגָּדוֹל וְהַנָּה: 8 וְכָל־אֱלֹהִים רַק רֵאשִׁית הַחֲבָלִים: 9 אֲזַי יִסְגִּירוּ אֶתְכֶם לְצָרָה וְהַמִּיתוּ אֶתְכֶם וְהִייתֶם שְׁנוּאִים לְכָל־הַגּוֹיִם לְמַעַן שְׂמִי: 10 וְאֲזַי יִכְשְׁלוּ רַבִּים וּמִסְרוּ אִישׁ אֶת־רַעְהוּ וּשְׁנֵאוּ אִישׁ אֶת־אֶחָיו: 11 וְנִבְיָאֵי שִׁקֵּר רַבִּים יָקוּמוּ וְהִתְעוּ רַבִּים: 12 וּמִפְנֵי אֲשֶׁר יִרְבֶּה הַפֶּשַׁע תִּפְּגַא אֱהַבַת הַרְבִּים: 13 וְהַמְחַכָּה עַד־עַת קֵץ הוּא יִשְׁע: 14 וְתִקְרָא בְּשׁוֹרַת הַמְּלָכוֹת הַזֹּאת בְּכָל־הָאָרֶץ לְעֵדוֹת לְכָל־הַגּוֹיִם וְאַחַר יָבֹא הַקֵּץ:"

ישוע קרא לאירועים אלה "ראשית החבלים", כלומר תחילת צירי הלידה. מדוע הוא בחר להשתמש בתיאור זה? לדעתי יש לכך שתי סיבות. הראשונה היא העובדה שצירי הלידה כואבים מאוד. לפיכך עלינו להבין שתקופה זו תתאפיין ברדיפות הכי קשות נגד המאמינים. הסיבה השנייה היא, שכמו שבסופם של צירי הלידה הכואבים מגיעה רווחה ושמחה לאם ולתינוק, באופן דומה יקרה משהו נהדר גם למאמינים, דהיינו תתרחש "התקנה המאשרת".

כל האירועים שהוזכרו בקטע זה: "מְלָחְמוֹת וְשִׁמְעוֹת מְלָחְמָה, יָקוּם גּוֹי עַל-גּוֹי וּמִמְלָכָה עַל-מִמְלָכָה וְהָיָה רָעַב וְדָבָר וְרַעַשׁ הָהָה וְהָהָה", מגלים לקורא שתהיה זו תקופה של אי-יציבות. פרט חשוב ביותר אליו יש לשים לב הוא שישוע מדבר למאמינים. על מנת שנוכל לפרש נכון את כתבי הקודש, עלינו תמיד לשים לב לדקדוק. מפסוק ב' ועד סוף פסוק ט"ו ישוע כיוון את דבריו לתלמידיו (כלומר למאמינים אשר יחיו באחרית הימים). ההוכחה לכך היא שהוא השתמש בגוף השני - "אתם". לעומת זאת, אחרי האירוע המיוחד והמשמעותי שמוזכר בפסוק ט"ו ("שְׁקוּץ מְשֻׁמֵּם"), ישוע משנה את הפנייה לגוף שלישי - "אֲנֹשֵׁי יְהוּדָה".

בפסוק ו' אנחנו מוצאים שתי מילים חשובות המצריכות עיון מדוקדק: $\delta\epsilon\acute{\iota}$ (dei) ו- $\tau\acute{o}\ t\acute{e}l\omicron\varsigma$ (to telos). משמעות המילה $\delta\epsilon\acute{\iota}$ היא שדבר כלשהו חייב לקרות, כרצונו. בתרגום לעברית כתוב "הִיו תְּהִיָּה". ישוע בחר במילים אלה כדי להודיע למאמינים שכל האירועים הקשים אשר הוא ניבא לגביהם בפסוקים אלה יקרו, אין אפשרות אחרת. המילה השנייה, $\tau\acute{o}\ t\acute{e}l\omicron\varsigma$, מתורגמת בתור "הַקֶּץ". השאלה המתבקשת כאן היא - לאיזה קץ התכוון ישוע? התשובה היא קיצה של הכנסייה. מאוחר יותר אביא הוכחה לפירוש זה.

בפסוק ז' ישוע אמר: "כִּי יָקוּם גּוֹי עַל-גּוֹי וּמִמְלָכָה עַל-מִמְלָכָה...". בשפה המקורית המילה "גוי" היא $\xi\theta\nu\omicron\varsigma$ (ethnos), ולפיכך המשמעות הנכונה היא קבוצה אתנית או שבט. נוכל להבין שבאחרית הימים יהיו סכסוכים וקרבות רבים בין קבוצות אתניות שונות בעולם כולו. בנוסף, מדינות ילחמו נגד מדינות ("וּמִמְלָכָה עַל-מִמְלָכָה"). כל הבעיות הללו, יחד עם "רָעַב וְדָבָר וְרַעַשׁ הָהָה וְהָהָה" יגרמו לתוהו ובוהו בעולם. חוסר היציבות הזו יביא לכך שתושבי העולם ירצו שלטון אחר, ומה שהם יקבלו זה ממשלה עולמית. מדבר ה' אנחנו יכולים ללמוד שהאימפריה החדשה תביא לעולם "שלום ושגשוג" גשמיים (כלכליים), אך מהבחינה הרוחנית האימפריה הזו תהיה רעה מאוד, והיא תרדוף את המאמינים, תלמידיו של ישוע המשיח.

"אֲזַי יִסְגְּרוּ אֶתְכֶם לְצָרָה וְהִמִּיתוּ אֶתְכֶם וְהִיִּיתֶם שְׁנוּאִים לְכָל-הַגּוֹיִם
לְמַעַן שְׁמִי:"

(פסוק ט')

מה שנכתב בפסוק זה דומה מאוד לדבריו של ישוע במקום אחר: "זְכְּרוּ אֶת-דְּבָרַי אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא גָדוֹל הָעֶבֶד מֵאֲדֹנָיו אִם-רָדְפוּ אֹתִי גַם-אֲתֶכֶם יִרְדְּפוּ אִם-שָׁמְרוּ אֶת-דְּבָרַי גַם אֶת-דְּבָרְכֶם יִשְׁמְרוּ:" (הבשורה על פי יוחנן ט"ו, כ')

ישוע המשיך ואמר:

"¹¹ ונביאי שקר רבים יקומו והתעו רבים: ¹² ומפני אשר ירבה הפשע תפוג אהבת הרבים:"

(פסוקים י"א-י"ב)

יש משמעות רבה לכתוב בפסוק י"ב. בנוסחים אחרים, במקום המילה "פשע" ניתן למצוא את המילים "הפקרות" או "רשע". בשפה המקורית כתוב: **την ἀνομίαν** (ten anomian), שמשמעותו – "נגד התורה". אנחנו לומדים כאן דבר חשוב: בשבוע האחרון, האימפריה העולמית, ומנהיגה, צורר המשיח, יתנגדו לתורה. למעשה, בשפה המקורית צורר המשיח נקרא "המתנגד לתורה" – **ὁ ἄνομος** (ho anomos) (האיגרת השנייה אל התסלוניקים ב', ח'). בפסוק י"ג אנחנו קוראים הבטחה נוספת:

"והמחכה עד-עת קץ הוא יושע:"

פסוק זה אינו מובן כראוי פעמים רבות, משום שעלינו להבין שבשפה המקורית יש למילה "ישועה" משמעויות שונות. במקרה זה, כוונתו של ישוע היא שבסופו של השבוע האחרון יבוא הניצחון. המשיח לא התכוון שמי שישרוד עד הסוף יושע, כלומר יזכה בחיים לנצח במלכות ה'. מה אם כך משמעות הניצחון שיגיע בסופו של השבוע האחרון? התשובה היא שבסוף אחרית הימים ישוע יחזור והוא ישמיד האימפריה הרשעה ומנהיגה צורר המשיח, ויכונן את מלכות ה'. הפסוק הבא בפרק זה הוא בעל משמעות רבה:

"ותקרא בשורת המלכות הזאת בכל-הארץ לעדות לכל-הגוים ואחר יבוא הקץ:"

(פסוק י"ד)

בעניין הכרזת "בשורת המלכות" יש מי שאומרים שזוהי יקרה באופן על-טבעי ככתוב:

"וארא מלאך אחר מעופף בחצי השמים ובפיו בשורת עולם לבשר את-ישבי הארץ ואת-כל-גוי ומשפחה ולשון ועם:"

(חזון יוחנן / ההתגלות י"ד, ו')

המלאך יבשר את בשורת המלכות בעצמו, לפני שזעם האלוהים ירד על הארץ. עובדה זו ברורה לחלוטין בהקשר של פרק י"ד בספר ההתגלות. אם כך, על איזה קץ דיבר ישוע? התשובה היא סופה של הכנסייה בארץ, בעקבות אירוע "התקנה המאשרת".

בפסוק ט"ו ישוע הזכיר לתלמידיו אירוע חשוב נוסף:

"לָכֵן בְּאֲשֶׁר תִּרְאוּ אֶת־שָׁקוֹץ מְשֻׁמָּם אֲשֶׁר אָמַר דְּנִיאל הַנְּבִיא עוֹמֵד
בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ; הַקְּרֵא יָבִין:"

ה"שָׁקוֹץ מְשֻׁמָּם" הוא בעל חשיבות רבה לענייננו, ואין זה מקרה שישוע מזכיר אותו לתלמידיו לאחר הכרזת בשורת המלכות. כפי שנראה, ה"שָׁקוֹץ מְשֻׁמָּם" הוא האירוע העיקרי לפני ה"הַתְּקִינָה הַמְּאֻשְׁרֶת"! לפיכך, אין זה צירוף מקרים העובדה שמיד אחרי שישוע דיבר על ה"שָׁקוֹץ מְשֻׁמָּם", היה שינוי בדקדוק. כפי שראינו למעלה, עד פסוק ט"ו השתמש ישוע בגוף השני, בדברו אל תלמידיו, אך לאחר מכן הוא השתמש בגוף שלישי, כאשר הוא דיבר על "אנשי יהודה".

"אִזּוּ נֹס יָנוּסוּ אֲנָשֵׁי יְהוּדָה אֶל־הַהָרִים."

(פסוק ט"ז)

מדוע ציווה ישוע על "אֲנָשֵׁי יְהוּדָה" לנוס אל ההרים? התשובה לכך היא כי מייד אחרי ה"שָׁקוֹץ מְשֻׁמָּם" תתחיל תקופה בשם "צרת יעקב", אשר תהיה התקופה הקשה ביותר לעם היהודי אי פעם, ככתוב בנבואת דניאל:

"וּבָעֵת הַהִיא יַעֲמֵד מִכָּאֵל הַשָּׁר הַגָּדוֹל הָעֹמֵד עַל־בְּנֵי עַמּוֹ וְהִיתָה
עַתְּ צָרָה אֲשֶׁר לֹא־נִהְיְתָה מִהְיוֹת גּוֹי עַד הָעֵת הַהִיא..."

(דניאל י"ב, א')

צרה זו תסתיים עם ביאת המשיח השנייה, בסוף אחרית הימים. ירמיהו הנביא דיבר אף הוא אודות תקופה קשה זאת:

"הוּי כִּי גָדוֹל הַיּוֹם הַהוּא מֵאִזּוֹן כְּמֹהוּ וְעַתְּ־צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה
יִנְשָׁע:"

(ירמיהו ל', ז')

כאשר ישוע המשיח ישוב, בסופו של השבוע האחרון, הוא יושיע את עם ישראל ויכונן את מלכות ה' בעיר הקודש ירושלים ("וְעַתְּ־צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִנְשָׁע"). ישוע דיבר על כך בפסוק כ"א:

"כִּי אִזּוֹ תִהְיֶה צָרָה גְדוֹלָה אֲשֶׁר כְּמוֹהָ לֹא־נִהְיְתָה מִרְאֲשֵׁית הָעוֹלָם
וְעַד־עַתָּה וְכְמוֹהָ לֹא תוֹסֵף:"

יש לשים לב שישוע השתמש בביטוי "צָרָה גְדוֹלָה", ולא "הצָרָה הגְדוֹלָה". הסיבה שהוא השתמש בביטוי הראשון היא כי הוא התכוון לצרות שיהיו על העם היהודי, ככתוב בפסוק הקודם:

"אך התפללו שלא תהיה מנוסתכם בחורף ולא בשבת:"

(פסוק כ')

בארץ ישראל החורף זו עונה קרה ורטובה ולכן מנוסה בזמן זה תהיה לא נעימה. בנוסף, העובדה שהשבת מוזכרת כאן מראה לקורא שאין ספק שישוע דיבר על העם היהודי בלבד. תקופה זו תהיה קשה מאוד (הכי קשה), ואת הרמז לרחמיו של הקב"ה אנחנו מוצאים בפסוק הבא:

"ולוא נקצרו הימים ההם לא ינצל כל-בשר אך למען הבחירים
יקצרו הימים ההם:"

(פסוק כ"ב)

שתי שאלות עולות בקשר לפסוק זה. הראשונה, מה משמעות המילים: "ולוא נקצרו הימים ההם"?
התשובה נמצאת בספר יהושע:

"יב אז ידבר יהושע, ליהוה, ביום תת יהוה את-האמרי, לפני בני ישראל; ויאמר לעיני ישראל, שמש בגבעון דום, וירח, בעמק אילון. יג וידם השמש וירח עמד, עד-יקם גוי איביו. הלא-היא כתובה, על-ספר הישר; ונעמד השמש בחצי השמים, ולא-אץ לבוא ביום תמים. יד ולא היה ביום ההוא, לפניו ואחריו, לשמע יהוה, בקול איש; כי יהוה נלחם לישראל."

(יהושע פרק י', י"ב-י"ד)

בפסוקים אלה אנחנו קוראים כיצד ה' האריך את היום, על מנת שבני ישראל יכלו להשמיד את אויביהם. באחרית הימים, במהלך צרת יעקב, אלוהים יקצר את הימים כדי להושיע את הבחירים.

השאלה השנייה היא: מי אלה "הבחירים"?

בכמה מקומות השתמש שאול השליח במושג "הבחירים" כאשר דיבר על המאמינים. עם זאת, במתי כ"ד ברור לחלוטין שישוע התכוון ליהודים (בני יעקב).

הנושא הבא עליו דיבר ישוע בפרק כ"ד הוא ביאת המשיח:

"²³ וכִּי־יֵאמֶר אֲלֵיכֶם אִישׁ בְּעַת הַהִיא הִנֵּה־פֹה הַמְּשִׁיחַ אוֹ הַנּוֹשֵׂם אֶל־תְּאֲמִינוּ: ²⁴ כִּי יָקוּמוּ מְשִׁיחֵי שָׂקֶר וּנְבִיאֵי שָׂקֶר וַיִּתְּנוּ אֶתֹת גְּדֹלוֹת וּמוֹפְתִים לְמַעַן הַתְּעוֹת אֶף אֶת־הַבְּחִירִים אֲסִיּוּכְלוּ:"

(פסוקים כ"ג-כ"ד)

ישוע הזהיר את עמו לגבי משיחי שקר ונביאי שקר. בנוסף, הוא גילה כי ביאתו תהיה מלווה בסימנים ברורים:

"כִּי כִּבְרַק הַיּוֹצֵא מִמְּרוֹחַ וּמֵאִיר עַד־הַמַּעֲרָב בֶּן יְהִיָּה גִם־בּוֹאוֹ שֶׁל־בֶּן־הָאָדָם:"

(פסוק כ"ז)

זו טעות גדולה להשוות את ביאתו של המשיח (בפעם השנייה) ל"התקנה המאשפרת". כפי שראינו, "התקנה המאשפרת" תתרחש מייד לפני שה' ישפוך את זעמו על העולם, בעוד ביאת המשיח (בפעם השנייה) תהיה בקץ אחרית הימים, כלומר בסופן של שבע השנים האחרונות. כאשר ישוע המשיח יבוא בפעם השנייה יסתיים זעם האלוהים. בהמשך הפרק דיבר ישוע באופן מדויק על מה שיקרה בסוף "צרת יעקב", כאשר הוא יחזור:

"²⁹ וּמִיָּד אַחֲרֵי צָרַת הַיָּמִים הֵהֵם תִּחְשַׁךְ הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ לֹא יִגִּיה אֹרֹךְ וְהַכּוֹכָבִים יִפְלוּ מִן־הַשָּׁמַיִם וְחִלְיֵי הַשָּׁמַיִם יִתְמוֹטְטוּ: ³⁰ אַז יֵרָאֶה אוֹת בֶּן־הָאָדָם בַּשָּׁמַיִם וְסָפְדוּ כָּל־מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ וְרָאוּ אֶת־בֶּן־הָאָדָם בָּא עֹסֵעַנִי הַשָּׁמַיִם בְּגָבוּרָה וּכְבוֹד רָב:"

(פסוקים כ"ט-ל')

עלינו להבחין בין הסימנים לגבי "התקנה המאשפרת", לאלה של ביאת המשיח השנייה. הסימנים דומים ברובם, אך קיים הבדל גדול אחד - הירח. לפני "התקנה המאשפרת" אנחנו קוראים כי:

"הַשָּׁמֶשׁ יִהְפֵּךְ לְחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ לְדָם לְפָנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא.".

כפי שכבר ראינו, "התקנה המאשפרת" חייבת להתרחש לפני תחילת זעמו של אלוהים (לפני בוא יום יהוה הגדול והנורא), כי כתוב: "יַעַן אֲשֶׁר לֹא־יַעֲדְנוּ הָאֱלֹהִים לְחֶרֶן כִּי לָרֶשֶׁת אֶת־הַיְשׁוּעָה עַל־יְדֵי אֲדֹנָיו יִשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ".

לעומת זאת, לפני ביאת המשיח השנייה, נאמר כי:

"... תחשך השמש והירח לא יגיה אורו והכוכבים יפלו מן השמים
והיחלי השמים יתמוטטו:"

בסופו של פסוק ל' הזכיר ישוע לתלמידיו שתי נבואות משיחיות, שמקורן בנבואתם של זכריה ודניאל:

"... וספרו כל־משפחות הארץ וראו את־בן־האדם בא עם־ענני
השמים בגבורה וכבוד רב:"

(הבשורה על פי מתי כ"ד, ל')

"והביטו אלי את אשר־דקרו וספרו עליו כמספד על־היחיד והמר
עליו כהמר על־הבכור:"

(זכריה י"ב, י')

"חזה הוית בחזוי ליליא וארו עם־ענני שמיא כבר אנש אתה הוא
ועד־עתיק יומיא מטא וקדמוהי הקרבוהי:"

(דניאל ז', י"ג)

[וואה הייתי בחזיונות הלילה, והנה עם ענני השמים היה בא כבן
אדם, ועד עתיק הימים הגיע, ולפניו הקריבוהו.]

ממה שלמדנו בפסוקים האחרונים, עלינו להבין ולזכור עניין מאוד חשוב ועקרוני: "התקנה המאשרת" מיועדת לקהילת ישוע (הכנסייה), בעוד ביאתו השנייה של ישוע המשיח, בסוף אחרית הימים, מיועדת עבור "הבְּחִירִים" – אלה מהעם היהודי שיהיו בחיים כאשר ישוע יחזור.

הוכחה נוספת שביאתו של ישוע בפעם השנייה תהיה עבור היהודים נמצאת בפסוק ל"א:

"ושלח את־מלאכיו בקול שופר גדול וקבצו את־בְּחִירֵי מֵאֲרֵבַע
הרוחות למקצה השמים ועד קצה השמים:"

זו טעות גדולה ביותר, ואפילו חטא, לחשוב שאלוהים נטש את העם היהודי חס וחלילה, או שאין עוד משמעות לארץ ישראל!

בפסוקים ל"ב-מ"ד אנחנו מוצאים מידע נוסף שיכול להצדיק את טענתי העיקרית, ש"הַתְּקוּהָה הַמְּאֻשֶּׁרֶת" תתרחש אך ורק לפני תחילת זעמו של הקב"ה על העולם, ולא לפני תחילת השבוע האחרון עליו ניבא דניאל. בפסוק ל"ב לימד ישוע את המאמינים:

"וּמִזֶּמֶן הַתְּאָנָה לְמַדּוֹ אֶת-הַמֶּשָׁל הַזֶּה כְּאִשֶּׁר יִרְטֵב עֵנְפָה וּפְרָחוּ עָלֶיהָ
יְדַעְתֶּם כִּי קָרוֹב הַקָּיִץ:"

אין ספק שהתאנה מסמלת את ישראל, ככתוב בנבואת הושע:

"כְּעֵנְבִים בְּמִדְבָּר מְצֹאֵתִי יִשְׂרָאֵל כְּבִכּוֹרָה בְּתֵאנָה בְּרֵאשִׁיתָהּ..."
(הושע ט', י')

על אף שמדינת ישראל היא קטנה וצעירה, רואים היום את שגשוגה בתחומים רבים ומגוונים, ביחס להרבה מדינות אחרות גדולות וותיקות. בפסוק ל"ב ישוע השתמש במשחק מילים, כאשר הוא אמר לגבי התאנה: "כְּאִשֶּׁר יִרְטֵב עֵנְפָה וּפְרָחוּ עָלֶיהָ יְדַעְתֶּם כִּי קָרוֹב הַקָּיִץ" קל לראות את הדמיון בין המילה "קִיץ" למילה "קֶץ", וכבר ראינו בבירור שכל הפרק הזה דן באחרית הימים, או במילים אחרות - קֶץ העולם. לפיכך, משמעות משל זה היא שכאשר המאמינים האמיתיים יביטו על ישראל ויראו שהיא במצב טוב, הן כעם וכמדינה, הם יוכלו להבין ששבע השנים האחרונות קרובות לבוא. בפסוק ל"ג ישוע המשיך ואמר:

"כֵּן גַם-אַתֶּם בְּרֵאוּתְכֶם אֶת-כָּל-אֱלֹהֵי דְעוּ כִּי-קָרוֹב הוּא בְּפֶתַח:"

יש לשים לב שמפסוק ל"ב ישוע חזר לדבר אל תלמידיו (המאמינים), ולכן הוא השתמש בגוף שני (אתם). הכוונה במילים "בְּרֵאוּתְכֶם אֶת-כָּל-אֱלֹהֵי" היא לאירועים המוזכרים בפסוקים ה'-ט"ו בפרק זה.

בפסוק ל"ו אנחנו מוצאים כלל חשוב נוסף לגבי "הַתְּקוּהָה הַמְּאֻשֶּׁרֶת":

"וְהַיּוֹם הַהוּא וְהַשְּׁעָה הַהִיא אֵין אִישׁ יוֹדֵעַ גַּם-לֹא מִלְאָכֵי הַשָּׁמַיִם גַּם-
לֹא הַבֵּן בְּלִתֵּי אָבִי לְבָדוּ:"

זוהי עובדה מוחלטת שלא ניתן לדעת מראש את היום והשעה בהם תתרחש "הַתְּקוּהָה הַמְּאֻשֶּׁרֶת".

בפסוקים הבאים הזכיר ישוע את המבול שהיה בימיו של נח:

"³⁷ וכימי נח־בן־יהיה גם־בואו־של־בן־האָדָם: ³⁸ כי כַּאֲשֶׁר לִפְנֵי יְמֵי הַמַּבּוּל הָיוּ אֲכָלִים וְשָׂתִים נְשָׂאִים נְשִׂים וְנֹתְנִים נְשִׂים לְאֲנָשִׁים עַד־הַיּוֹם אֲשֶׁר־בָּא נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה: ³⁹ וְלֹא יָדְעוּ עַד־בּוֹא הַמַּבּוּל וַיִּמַח אֶת־כָּל־כֶּלֶם בֶּן־יְהוָה גַּם־בּוֹאֹ וְשֵׁל־בֶּן־הָאָדָם: ⁴⁰ אֲזִי יְהִיוּ שְׁנַיִם בְּשָׂדֵה וַיִּאֶסֶף אֶחָד וְהָאֶחָד יַעֲזֹב: ⁴¹ שְׁתֵּים טוֹחֲנוֹת בְּרָחִים וְתִאֶסֶף אֶחָת וְאֶחָת תַּעֲזֹב:"

(פסוקים ל"ז-מ"א)

מדוע ישוע הזכיר למאמינים את המבול? התשובה היא שהמבול הוא דוגמה לזעם מן השמים. מכיוון שניתן לומר כי זו עובדה מוחלטת ש"התקנה המאשרת" תתרחש לפני זעמו של אלוהים, הוא השתמש בדוגמה זו באופן שיהיה קל להבין את המסר העיקרי של דבריו.

את צמד המילים "יְמֵי נֹחַ" ניתן להשוות לחצי הראשון של השבוע האחרון, בו האימפריה החדשה תביא יציבות ושגשוג לעולם כולו, לאחר שצירי הלידה ("רְאִישֵׁי הַחֻבְלִים") יסתיימו. עם זאת, מצבם של תלמידי ישוע המשיח יהיה שונה מאוד, מאחר שבמשך התקופה הזאת יהיו רדיפות אכזריות אחרי המאמינים, כפי שראינו מוקדם יותר בפסוקים ט'-ל':

"⁹ אֲזִי יִסְגְּרוּ אֶתְכֶם לַצָּרָה וְהִמִּיתוּ אֶתְכֶם וְהִיִּיתֶם שְׁנוּאִים לְכָל־הַגּוֹיִם לְמַעַן שְׁמִי: ¹⁰ וְאֲזִי יִכְשְׁלוּ רַבִּים וּמְסֹרוּ אִישׁ אֶת־רַעְוֵהוּ וְשָׂנְאוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו:"

בהמשך התקופה, לפני ביאתו של המשיח בפעם השנייה, יהיו אסונות רבים שהגורם שלהם הוא הקב"ה. כפי שראינו מהכתוב בספר ההתגלות, אין ספק שהמשיח יחזור בסוף שבע השנים האחרונות. כמו כן כתוב באופן מפורש, שלפני חזרתו יבוא המשפט האלוהי של השופרות והקערות (ביטויים של זעם האלוהים). במהלך תקופה זו יקרו דברים נוראים וקשים, שלא תהיה אפשרות להגיד שבמהלך "הַיּוֹם אֲכָלִים וְשָׂתִים נְשָׂאִים נְשִׂים וְנֹתְנִים נְשִׂים לְאֲנָשִׁים קוֹדֵם בּוֹאוֹ שֵׁל־בֶּן־הָאָדָם" (ישוע). לפיכך זה ברור לחלוטין שבקטע זה ישוע דיבר אודות "התקנה המאשרת", מה שמסביר את הכתוב בפסוקים מ'-מ"א:

"⁴⁰ אֲזִי יְהִיוּ שְׁנַיִם בְּשָׂדֵה וַיִּאֶסֶף אֶחָד וְהָאֶחָד יַעֲזֹב: ⁴¹ שְׁתֵּים טוֹחֲנוֹת בְּרָחִים וְתִאֶסֶף אֶחָת וְאֶחָת תַּעֲזֹב:"

שאול השליח סיפק מידע נוסף לגבי אירוע זה ומה בדיוק יקרה בו:

16" כי האָדון הוא יֵרֵד מִן־הַשָּׁמַיִם בְּתַרוּעָה בְּקוֹל שֵׁר הַמַּלְאָכִים וּבְשׂוֹפָר
 אֱלֹהִים וְאֵז יִקְוֶמוּ רֵאשׁוֹנֵה הַמַּתִּים בְּמִשִּׁיחַ: 17 אֲחֵרֵי־כֵן אֲנַחְנוּ הַחַיִּים
 הַנּוֹתְרִים נִלְקַח אֶתְּם יַחְדָּו בְּעֵנְנִים לְקִרְאֵת הָאָדוֹן לְאֹיֵר וּבְכֵן נִהְיָה
 תְּמִיד עִם־הָאָדוֹן:"

(האיגרת הראשונה אל התסלוניקים ד', ט"ז-י"ז)

התקוה המאשֶׁרֶת בספר ההתגלות

כפי שכבר ראינו, במהלך החותם השישי הוכרו זעמו של השם:

12" וְאֵרָא בִּפְתָחוֹ אֶת-הַחוֹתֶם הַשְּׁשִׁי וְהִנֵּה רֵעַשׁ גָּדוֹל וַיִּקְדֵר הַשָּׁמַשׁ כְּשֶׁק שָׁעַר וְהִיָּרַח נִהְפֶּךָ לְדָם: 13 וְכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם נָפְלוּ אֶרְצָה כַּאֲשֶׁר תִּנְנוּעַ תֵּאָנֶה בְּרוּחַ חֲזָקָה וְהַשְּׁלִיכָה פְּגִיָּה: 14 וְהַשָּׁמַיִם מָשׁוּ כַּסְפֵּר נִגְלָל וְכָל-הָרַר וְאֵי מִמְקוֹמָם נִעְתְּקוּ: 15 וּמְלֹכֵי הָאָרֶץ וְהַנְּגִידִים וְשָׂרֵי הָאֱלֹפִים וְהַעֲשִׂירִים וְהַתְּקִיפִים וְכָל-עֹבְדֵי וְכָל-בְּנֵי-חָרִים הַתַּחֲבָאוּ בַּמַּעְרוֹת וּבַסְּלָעִי הַהָרִים: 16 וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי-הָהָרִים וְאֱלֹהֵי-הַסְּלָעִים נָפְלוּ עָלֵינוּ וְכִסּוּנוּ מִפְּנֵי הַיֵּשֶׁב עַל-הַכֶּסֶּא וּמִפְּנֵי חֲמַת הַשֶּׁה: 17 כִּי בָּא יוֹם אֲפֹ הַגָּדוֹל וּמִי יַעֲמֹד:

(חזון יוחנן / ההתגלות ז', י"ב-י"ז)

אחד מסימני "חמת השֶׁה" הוא: "... וְהִיָּרַח נִהְפֶּךָ לְדָם". חשוב לשים לב שהירח יהפוך לדם פעם אחת בלבד, ולפיכך כל אלה שלימדו לפני כמה שנים לגבי "ארבעה ירחי דם" טעו.

בפרק ח' אנחנו לומדים שזעמו של אלוהים יהיה מלווה בתקיעה בשופרות. כפי שראינו, אירוע זה הוכרו בסוף פרק ו', בפסוק י"ז - "כִּי בָּא יוֹם אֲפֹ הַגָּדוֹל וּמִי יַעֲמֹד". בפרק ז', מיד לפני שהמלאכים יתחילו לתקוע בשופרות ויבואו המכות הנלוות אליהם, אנחנו קוראים שיש שני אירועים שחייבים לקרות טרם תחילת זעמו של האלוהים ("חמת השֶׁה"):

הראשון - חתימת שנים עשר שבטי עם ישראל:

1" וְאַחֲרֵי-כֵן רִאִיתִי אַרְבָּעָה מְלֹאכִים עֹמְדִים בְּאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ וַיַּעֲזְרוּ בְּאַרְבַּע רֹחוֹת הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא-תִשָּׁב רֹוח לֹא בְּאָרֶץ וְלֹא בַיָּם וְלֹא בְכָל-עֵץ: 2 וְאֵרָא מְלֹאָךְ אַחֵר עָלָה מִמִּזְרַח-שָׁמַשׁ וַיְבִידוּ חֲתַמַּת אֱלֹהִים חַיִּים וַיִּקְרָא קוֹל גָּדוֹל אֱלֹהֵי-אַרְבָּעָה הַמְּלֹאכִים אֲשֶׁר-נָתַן לָהֶם לַחֲבַל הָאָרֶץ וְהֵיִם לְאֹמֹר: 3 אֱלֹהֵי-תַחֲבָלוֹ אֶת-הָאָרֶץ וְאֶת-הַיָּם וְאֶת-הָעֵץ עַד אִסְחַתְמָנוּ אֶת-עַבְדֵי אֱלֹהֵינוּ עַל-מִצְחוֹתָם:

(חזון יוחנן / ההתגלות ז', א'-ג'; ראה גם ד'-ח')

השני - "התקנה המאשרת":

"⁹ אַחֲרֵי־כֵן רָאִיתִי וְהִנֵּה הַמּוֹן רַב אֲשֶׁר לֹא־יָכַל אִישׁ לִמְנוֹתוֹ מִכָּל־הַגּוֹיִם וְהַמְשֻׁפָּחוֹת וְהָעַמִּים וְהַלְשׁוֹנוֹת וַעֲמָדוֹ לִפְנֵי הַכֶּסֶף וּלְפָנַי הָשָׂה וְהֵם מְלַבְּשִׁים שְׂמָלוֹת לְבָנוֹת וְכַפּוֹת תְּמָרִים בִּידֵיהֶם: ¹⁰ וַיִּקְרָאוּ בְּקוֹל־גְּדוֹל לֵאמֹר הִישׁוּעָה לֵאלֹהֵינוּ הִישָׁב עַל־הַכֶּסֶף וּלְשָׂה: ¹¹ וְכָל־הַמְּלֻאָכִים עָמְדוּ סָבִיב לְכֶסֶף וְסָבִיב לְזָקֵנִים וּלְאַרְבַּע הַחַיּוֹת וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם לִפְנֵי הַכֶּסֶף וַיִּשְׁתַּחֲווּ לֵאלֹהִים: ¹² וַיֹּאמְרוּ אָמֵן הַבְּרָכָה וְהַקְּבוֹד וְהַחֲכָמָה וְהַתּוֹדָה וְהַדָּהָר וְהַכַּחַח וְהָעֵז לֵאלֹהֵינוּ לְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים אָמֵן:"

(חזון יוחנן / ההתגלות ז', טו-י"ב)

מפסוקים אלה ניתן ללמוד רבות אודות "התקנה המאשרת":
 "המון רב... מכל־הגוים והמשפחות והעמים והלשונות" - מתאר את הכנסייה (גוף המשיח) באופן כללי.

"וַעֲמָדוֹ לִפְנֵי הַכֶּסֶף וּלְפָנַי הָשָׂה וְהֵם מְלַבְּשִׁים שְׂמָלוֹת לְבָנוֹת וְכַפּוֹת תְּמָרִים בִּידֵיהֶם" - העובדה שהם היו "לפני הכסף" מגלה שהם נמצאו בשמיים, ובנוסף, העובדה שהם היו "לפני השָׂה" מגלה שהם היו מאמינים שנגאלו בזכות דמו של השָׂה, ולפיכך נסלחו חטאיהם והם היו טהורים (מלְבָשִׁים שְׂמָלוֹת לְבָנוֹת).

מה הכוונה במילים "וְכַפּוֹת תְּמָרִים בִּידֵיהֶם"? כפות תמרים מסמלות את הלולב לגבי יש מצווה בחג הסוכות. אחד הפירושים לגבי נטילת הלולב היא שמי שמנפנף את הלולב מעיד שהוא סומך על הקב"ה ובוטח בו. בהקשר של הפסוקים שציטטנו, אלה שנמצאים בשמיים, לפני הכסף, הגיעו למקום כבוד זה מפני שהם סמכו על ישוע ובטחו בו. בהמשך פרק ז' כתוב:

"¹³ וַיַּעַן אֶחָד מִן־הַזְּקֵנִים וַיֹּאמֶר אֵלַי אֱלֹהֵי הַמְּלַבְּשִׁים בְּגָדֵי לְבָן מִי הָמָה וַיֵּמָאֵן בָּאוּ: ¹⁴ וַאֲמַר אֵלָיו אֲדֹנָי אַתָּה יָדַעְתָּ וַיֹּאמֶר אֵלַי אֱלֹהֵי הַמְּלַבְּשִׁים מִן־הַצָּרָה הַגְּדוֹלָה וַיַּכְּסוּ אֶת־שְׂמֹלָתָם וַיִּלְבִּינוּם בְּדָם הַשָּׂה:"

(פסוקים י"ג-י"ד)

מפסוקים אלה עולות השאלות הבאות:

א. מיהם האנשים השייכים לקבוצה זו?

ב. מה משמעות העובדה שהם "בָּאִים מִן־הַצָּרָה הַגְּדוֹלָה"?

התיאולוגים שמאמינים ש"התקנה המאשרת" תתרחש לפני השבוע האחרון מלמדים שהקבוצה המדוברת מורכבת מהמאמינים שיבואו לאמונה במהלך שבע השנים האחרונות, אחרי "התקנה המאשרת". אותם תיאולוגים טוענים שהאירוע המוזכר

בפסוקים ט'-י"ב יתרחש בסופן של שבע השנים האחרונות. לחיזוק דבריהם הם משתמשים בפסוקים הבאים:

"וּנְפֹשׁוֹת הַהֲרוּגִים עַל-עֲדוֹת יֵשׁוּעַ וְעַל-דְּבַר הָאֱלֹהִים וְאֲשֶׁר לֹא הִשְׁתַּחֲוּוּ לַחַיָּה וּלְצִלְמָהּ וְלֹא קִבְּלוּ אֶת-תְּנוּהָ עַל-מִצְחֹתָם וְעַל-יָדָם וַיַּחֲיוּ וַיִּמְלְכוּ עִם-הַמְּשִׁיחַ אֵלָּף שָׁנִים:"

(חזון יוחנן / ההתגלות כ', ד')

משהו לא מסתדר עם פירוש זה. לפי סדר האירועים בספר ההתגלות, מה שכתוב בפרק ז', בפסוקים ט'-י"ז, יתרחש בשמיים ולא בארץ, בעוד מה שכתוב בפרק כ', יתרחש בעיר הקודש ירושלים, בתחילתה של מלכות אלף שנה.

לפיכך, התשובה הנכונה לשאלות הללו היא:

שתי קבוצות יקחו חלק ב"התקנה המאשרת" - המאמינים שמתו לפני שתתרחש "התקנה המאשרת", והמאמינים שיהיו בחיים כאשר היא תתרחש. חיזוק לכך אנחנו מוצאים בפרק ו', בנוגע לחותם החמישי:

"וַיִּכְתְּבוּ הַחוּתָם הַחֲמִישִׁי וְאָרָא מִתַּחַת לְמִזְבֵּחַ אֶת-נִפְשׁוֹת הַטְּבוּחִים עַל-דְּבַר הָאֱלֹהִים וְעַל-הָעֲדוֹת אֲשֶׁר הָיְתָה בְּפִיהֶם:"

(פסוק ט')

בפרק כ' אנחנו מוצאים עדות דומה:

"וּנְפֹשׁוֹת הַהֲרוּגִים עַל-עֲדוֹת יֵשׁוּעַ וְעַל-דְּבַר הָאֱלֹהִים וְאֲשֶׁר לֹא הִשְׁתַּחֲוּוּ לַחַיָּה וּלְצִלְמָהּ וְלֹא קִבְּלוּ אֶת-תְּנוּהָ עַל-מִצְחֹתָם וְעַל-יָדָם וַיַּחֲיוּ וַיִּמְלְכוּ עִם-הַמְּשִׁיחַ אֵלָּף שָׁנִים:"

(פסוק ד')

יוחנן המחבר גילה למאמינים לגבי אחרית הימים, מתוך רצון עז לעודד את אלה שיחיו במשך התקופה הזאת להמשיך להיות נאמנים, למרות הרדיפות הקשות שיהיו מנת חלקם. במילים אחרות, מטרתו של יוחנן לא הייתה לתת הסבר מלא ומקיף בנוגע ל"התקנה המאשרת", אלא להודיע למאמינים בדור האחרון לא לחשוש למסור את נפשתיהם עבור אמונתם, כי תהיה להם ישועה!

הוכחה נוספת ששתי הקבוצות שפירטתי למעלה ישתתפו ב"התקנה המאשרת" אנחנו מוצאים בפסוקים הבאים מפרק כ':

4 "וְאָרָא כְּסֹאוֹת וַיִּשְׁבוּ עֲלֵיהֶם וְהִמְשִׁפֵּט נִתַּן בְּיָדָם וַנִּפְשׁוֹת הַהֲרוּגִים עַל-עֲדוֹת יִשׁוּעַ וְעַל-דְּבַר הָאֱלֹהִים וְאֲשֶׁר לֹא הִשְׁתַּחֲוּוּ לַחֲנִיָּה וּלְצִלְמָה וְלֹא קִבְּלוּ אֶת-תְּנֵהוּ עַל-מִצְחוֹתָם וְעַל-יָדָם וַיַּחֲיוּ וַיִּמְלְכוּ עִם-הַמְּשִׁיחַ אֶלֶף שָׁנִים: 5 וַיִּתֵּר הַמֵּתִים לֹא-חָיוּ עַד-מְלֹאת אֶלֶף הַשָּׁנִים זֹאת הַתַּחֲנִיָּה הָרְאשׁוֹנָה: 6 וּמִי שֶׁיִּשְׁלֹו חֶלֶק בְּתַחֲנִיָּה הָרְאשׁוֹנָה אֲשֶׁרְיוּ וְקִדּוּשׁ הוּא בָּהֶם לֹא-יִשְׁלַט הַמָּוֶת הַשְּׁנִי כִּי יִהְיוּ כְּהִנִּים לְאֱלֹהִים וְלִמְשִׁיחוֹ וּמְלָכוֹ אֵתוּ אֶלֶף שָׁנִים:"

(פסוקים ד'-ו')

בפסוק ד' אנחנו קוראים שמי ש"ימלכו עם-המשיח אֶלֶף שָׁנִים" אלה הממינים "הבאים מן-הצרה הגדולה". האם הם יהיו היחידים במלכות אֶלֶף השנים? התשובה היא לא, כי כתוב בפסוק ו': "ומי שֶׁיִּשְׁלֹו חֶלֶק בְּתַחֲנִיָּה הָרְאשׁוֹנָה אֲשֶׁרְיוּ וְקִדּוּשׁ הוּא בָּהֶם לֹא-יִשְׁלַט הַמָּוֶת הַשְּׁנִי כִּי יִהְיוּ כְּהִנִּים לְאֱלֹהִים וְלִמְשִׁיחוֹ וּמְלָכוֹ אֵתוּ אֶלֶף שָׁנִים". מיהם האנשים שהוזכרו בפסוקים ה'-ו'? מדובר בכל הממינים אשר חיו בכל הדורות הקודמים.

יוחנן הבדיל בין "הבאים מן-הצרה הגדולה" לשאר הממינים, משום שהוא רצה לפנות באופן מיוחד לאלה שיחיו בתקופת אחרית הימים.

כפי שכבר למדנו, יש הבדל משמעותי בין "הצרה הגדולה" ל"צרה גדולה". הראשונה, תהיה התקופה הקשה ביותר עבור הממינים בישוע המשיח, שתרחש בחצי הראשון של השבוע האחרון (שבע השנים האחרונות). בתקופה זו הממינים יסבלו "על-עדות יִשׁוּעַ" ו"על-דבר האֱלֹהִים".

לעומתה, "צרה גדולה" (או "צרת יעקב") תתרחש בחצי השני של השבוע האחרון, והיא תהיה מכוונת אך ורק נגד העם היהודי. מקורה של צרה זו הוא השטן ואימפריית הרשע שלו, אשר ירדפו את היהודים. במהלך תקופה זו גם יבוא חרון אפו של אלוהים על העולם. עלינו לזכור שהעם היהודי נחתם ולפיכך הוא יהיה מוגן מזעם ה', אך לא מהאויב שלו.

חשוב להבין שבתקופת "הצרה הגדולה" לא יהיו הצרות הכי גדולות. אלה יתרחשו דווקא בעת "צרת יעקב", במהלך החצי השני של השבוע האחרון, אחרי "התקנה המאשרת", כאשר זעמו של אלוהים יבוא על העולם. אם כך, מדוע קוראים לרדיפות הפחות קשות "הצרה הגדולה"? הסיבה לכך היא שצרות אלה יבואו על הממינים בעלי עדות ישוע ודבר אלוהים. במילים אחרות, השימוש ב"הא הידיעה" (הצרה הגדולה) נועד להדגיש כמה חשובים לאלוהים האנשים הסובלים למען בנו ישוע.

האיגרת השנייה אל התסלוניקים ב', א' – ח':

זהו המקום החשוב ביותר בכתבי הקודש שנועד ללמד את הקורא אודות "התקנה המאשרת".

מאחר שהשפה המקורית בה נכתבה הברית החדשה היא יוונית, נתרכז בטקסט ביוונית בנוסח Textus Receptus.

Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν

"והננו מבקשים מכם אחי על-אדות ביאת אדנינו ישוע המשיח
ואסיפתנו אליו:"

המילה השנייה – δε (de) היא מילת חיבור, שבדרך כלל מצביעה על שינוי במחשבותיו של המחבר. בחציו השני של הפרק הקודם, פרק א', דיבר שאול השליח על ביאת המשיח השנייה, ככתוב:

"ולכם הנלחצים רוחה עמנו יחד בהגלות הארון ישוע מן השמים
עם-מלאכי עזו: ⁸ באש להבה להשיב נקם לאשר לא-ידעו את-האלהים
ולא שמעו לבשורת אדנינו ישוע המשיח: ⁹ אשר ישאו משפטם אבדן
עולם מאת פני הארון ומהדר גאווו:"

(האיגרת השנייה אל התסלוניקים א', ז'–ט')

בפרק ב', שאול עובר לדבר על נושא אחר, אך הקהל לא השתנה. שאול עדיין כותב אל המאמינים בישוע הגרים בעיר תסלוניקי, אותם הוא מכנה "אחוי" (ἀδελφοί). הנושא החדש הוא כמובן "התקנה המאשרת", המתואר בתור: "ביאת אדנינו ישוע המשיח ואסיפתנו אליו".

כמו באיגרות אחרות, גם באיגרת זאת שאול ענה לשאלות שהופנו אליו מהקהילה. בנוגע לפרק ב', השאלה העיקרית שעלתה היא – האם המאמינים בתסלוניקי החמיצו (פספסו) את "התקנה המאשרת"?

חשוב להבין, שהנושא המרכזי בפסוקים אלה אינו יום ה', אותו כל האנושות תרצה להחמיץ. את ההוכחה לדברי ניתן למצוא במילים "ואסיפתנו אליו" ("התקנה המאשרת").

במהלך ביאת המשיח השנייה ישוע ישוב אל העולם הזה יחד עם קהילתו (הכנסייה),
ככתוב:

"לְחֹזֵק אֶת־לִבְכֶם לְהִיּוֹת תְּמִים בְּקִדְשָׁה לִפְנֵי אֱלֹהֵינוּ אָבִינוּ בְּבוֹא
יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ אֲדֹנָינוּ עִם־כָּל־קִדְשָׁיו".

(האיגרת הראשונה אל התסלוניקים ג', י"ג)

בפסוק א', בפרק ב', שאול השליח מדבר על האיחוד של המאמינים עם המשיח -
"וְנִאֲסִיפְתֶּנוּ אִלָּיו". בשפה המקורית אנחנו מוצאים דגש חזק בנוגע לכך: "ἐπισυναγωγῆς"
(episunagoges ep auton) "ἐπ' αὐτόν" (ביחד ואיתו). חשוב לראות שהמילה ἐπ' (ביחד ואיתו)
מופיעה פעמיים במשפט זה. הסיבה לכך היא לגלות לקורא שעל ידי "התקנה המאשֶׁרֶת"
כל המאמינים יתאחדו ויהיו עם ישוע באופן אישי וקרוב לנצח.

εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοῦς μήτε
θροεῖσθαι μήτε διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μητὲ ὁ'
ἐπιστολῆς ὡς ὁ' ἡμῶν ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ

"אֲשֶׁר לֹא־תִטְרָף דַּעְתְּכֶם פְּתֹאִם וְאֲשֶׁר לֹא תִבְהִלּוּ לֹא בְרוּחַ וְלֹא
בְּדַבָּר וְלֹא בְּאִגְרַת כְּאֵלוּ שְׁלוּחָה מֵאֲתָנוּ לֵאמֹר הִגִּיעַ יוֹם יְהוָה:"

בפסוק ב' שאול הזהיר את המאמינים בתסלוניקי שאין סיבה להיבהל או לפחד
מהצרות שבאו עליהם בזמן ההוא. בפרק א' (פסוקים ד'-י"ז) אנחנו קוראים שהיו נגדם
רדיפות קשות ("על־סבָּלְנוֹתְכֶם וְעַל־אֲמוּנַתְכֶם בְּכָל־הַרְדִּיפוֹת וּבְכָל־הַלְחָץ אֲשֶׁר סָבְלַתֶּם").
בהקשר זה אנחנו מוצאים בשפה המקורית את המילה θλίψις (thlipsis) שמתורגמת
לרוב בתור "צרה" (ראה פרק א', פסוק ד'). עובדה זו היא מאוד בעייתית עבור אלה
שטוענים שהכנסייה לא תחווה צרות באחרית הימים, וכי "התקנה המאשֶׁרֶת" תתרחש
לפני תקופת הצרה. אולם אנחנו חייבים לזכור את מה שכתוב בספר מעשי השליחים:

"וַיַּחְזְקוּ אֶת־לֵב הַתְּלָמִידִים וַיְזַהֲרוּ אֹתָם לְעִמּוּד בְּאֲמוּנָה וְכִי־רַק־בְּצָרוֹת
רְבוֹת בּוֹא נְבוֹא אֶל־מַלְכוֹת הָאֱלֹהִים:"

(מעשי השליחים י"ד, כ"ב)

שאול השליח עודד את הקהילה להמשיך ולדבוק באמונה ובמה שהוא לימד, לא
רק ברדיפות אלא גם אם הם ישמעו או יקבלו איגרת, כביכול מהשליחים, כאילו היה
אירוע על־טבעי כלשהו - "לֹא תִבְהִלּוּ לֹא בְרוּחַ וְלֹא בְּדַבָּר וְלֹא בְּאִגְרַת כְּאֵלוּ שְׁלוּחָה
מֵאֲתָנוּ לֵאמֹר הִגִּיעַ יוֹם הַמְּשִׁיחַ".

בנוסח אחר כתוב במקום "יום המְּשִׁיחַ", "יום יְהוָה". בטקסטים הכי עתיקים ואמינים, אנחנו מוצאים את הביטוי "יום המְּשִׁיחַ". מדוע בחלק מהתרגומים כתוב "יום יְהוָה"? המושג "יום יְהוָה" מוכר יותר משום שהוא מופיע מספר פעמים בתנ"ך. לעומת זאת, המושג "יום המְּשִׁיחַ" הוא מושג חדש. סופרי הברית החדשה הכירו את "יום יְהוָה", אך "יום המְּשִׁיחַ" היה חדש עבורם. מאחר שישוע הוא האדון, הם החליפו "יום המְּשִׁיחַ" עם "יום יְהוָה".

הביטוי "יום המְּשִׁיחַ", או דומה לו, מופיע בסך הכל שש פעמים בברית החדשה, בעוד המושג "יום יְהוָה" מופיע פעם אחת בלבד בברית החדשה. להלן המובאות, למעט זו שמופיעה בפרק שלנו:

"...וְהַנְּקָם מִחַפְּזֵיכֶם לְהַתְּגַלּוֹת יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ: וְהוּא גַם יִכְוֶן אֶתְכֶם
עַד־עַתָּה קָץ לְהִיטֵת נִקְיִים בְּיוֹם אֲדֹנָינוּ יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ:"
(האיגרת הראשונה אל הקורינתים א', ז'-ח)

"...כִּי אֲנַחְנוּ תְּהִלַּתְכֶם כַּאֲשֶׁר גַּם־אֵתֶם תְּהִלַּתְנוּ בְּיוֹם אֲדֹנָינוּ יֵשׁוּעַ:"
(האיגרת השנייה אל הקורינתים א', י"ד)

"וּבָטוּחַ אֲנִי בְּמַתְחִיל בְּכֶם הַמַּעֲשֵׂה הַטוֹב שֶׁגַם־יִגְמְרֵנוּ עַד־יוֹם יֵשׁוּעַ
הַמְּשִׁיחַ:"
(האיגרת אל הפיליפים א', ו')

"לְמַעַן תִּדְרְעוּ בֵּין טוֹב לְרָע וְהִיִּיתֶם זָכִים וּבְלִי מְכָשׁוּל עַד־יוֹם הַמְּשִׁיחַ:"
(שם א', י')

"מִחֲזוּיקִים בְּדָבָר הַחַיִּים לְתִהְיֶה לִי בְּיוֹם הַמְּשִׁיחַ אֲשֶׁר לֹא לְחַנֵּם רִצְוִי
וְלֹא לְרִיק יִגְעֵתִי:"
(שם ב', ט"ז)

בכל המקומות הללו אנחנו רואים שביאתו של ישוע המשיח בזמן "התְּקִיָּה הַמְּאֻשְׁרֵת" היא דבר טוב, מועיל, הגורם למאמינים לשמחה. בפרק שלנו, מה שתורגם לעברית בתור "הַגִּיעַ יוֹם הַמְּשִׁיחַ", מופיע בשפה המקורית כך:

"ὡς ὅτι ἐνέσθηκαεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ."

המילה "הגיע" ביוונית *ἐνέστηκεν* (enesteken), מופיעה ב- Perfect Tense. זמן זה בדקדוק היווני נועד לתאר פעולה שהתחילה בעבר, מתקיימת בהווה ושתמשך בעתיד. לפיכך זה בלתי אפשרי ששאל השליח התכוון ל"יום יהזה", משום ש"יום יהזה" יתחיל רק אחרי שאלוהים יחתום את שנים עשר שבטי בני ישראל, אחרי "התקנה המאשרת". עניין שונה הוא "יום המשיח", משום שברגע שמישהו בא להאמין בבשורה, אלוהים מתחיל לפעול בו ככתוב: "... ובטוח אני במתחיל בכם המעשה הטוב שגם יגמרנו עד-יום ישוע המשיח" (האיגרת אל הפיליפים א', ו').

עלינו לזכור שהסיבה ששאל השליח כתב איגרת זו אל הקהילה שהייתה בתסלוניקי, הייתה על מנת להודיע למאמינים שהם לא החמיצו את "התקנה המאשרת". באיגרת הראשונה הם למדו משאל:

"עַן אֲשֶׁר לֹא יַעֲדֵנוּ הָאֱלֹהִים לְחָרוֹן כִּי לְרִשְׁתׁ אֶת־הַיְשׁוּעָה עַל־יָדֵי
אֲדֹנָינוּ יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ:"

(האיגרת הראשונה אל התסלוניקים ה', ט').

כאשר שאל אמר להם - "... לא־תִטְרָף דַּעְתְּכֶם פְּתָאִם" (נ"א: "אל תמהרו לאבד את עשתונותיכם") הוא התכוון שהם לא צריכים להיבהל, משום ש"התקנה המאשרת" טרם התרחשה. בפסוק הבא שאל סיפק להם מידע נוסף באותו עניין:

μη τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδὲνα τρόπον ὅτι ἐὰν μὴ
ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς
ἀμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας

"אֶל־יִתְעָה אֶתְכֶם אִישׁ בְּשׁוֹם אוֹפֵן כִּי לֹא־יָבֵא בְּטָרִם יְהִי בְּרֵאשׁוֹנָה
הַמְּרֵד וְנִגְלָה אִישׁ הַחֲטָאָה בְּנִי־הָאֲבֵדוֹן:"

שאל חוזר ומזהיר את המאמינים ש"אֶל־יִתְעָה אֶתְכֶם אִישׁ בְּשׁוֹם אוֹפֵן". בהמשך הפסוק הוא מסביר להם שלפני "התקנה המאשרת" יקרו שני דברים: "כי לא־יָבֵא בְּטָרִם יְהִי בְּרֵאשׁוֹנָה הַמְּרֵד וְנִגְלָה אִישׁ הַחֲטָאָה בְּנִי־הָאֲבֵדוֹן". בעברית מופיעה המילה "הַמְּרֵד", אך בשפה המקורית אנחנו מוצאים *ἡ ἀποστασία* (he apostasia). אחת המשמעויות של מילה זו היא "עזיבה", ולכן יש מי שאומרים שמדובר ב"התקנה המאשרת". זהו פירוש לא נכון בהקשר זה! על מנת להבין את המשמעות האמיתית, עלינו לחקור מילה זאת בכל מקום בו היא מופיעה בכתבי הקודש.

בספר מעשי השליחים כ"א, כ"א אנחנו קוראים:

"וְהֵם שָׁמְעוּ עָלֶיךָ לְאִמֹר תִּלְמַד אֶת-כָּל-הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּקִרְבְּ הַגּוֹיִם לְסוּר מֵאַחֲרֵי מֹשֶׁה בְּאֶמְרֶךָ שְׂאִינִם חֲבִיבִים לְמוֹל אֶת-בְּנֵיהֶם וְלֹא לְלַכֵּת בְּחֻקֹת הַתּוֹרָה:"

κατηγήθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι **ἀποστασίαν** διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοῦ κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοῦς τὰ τέκνα μηδὲ τοῖς ἔθνεσιν περιπατεῖν.

בעת תרגום הברית החדשה לעברית בחר פרופ' דעליטש להתעלם לגמרי ממילה זו. גם התרגום המודרני בחר להתעלם ממנה:

"וְהֵם שָׁמְעוּ עָלֶיךָ שְׂאֵתָה מְלַמֵּד אֶת כָּל הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּקִרְבְּ הַגּוֹיִים לְעִזּוֹב אֶת מֹשֶׁה, בְּאֶמְרֶךָ לְהֵם שְׂלֵא לְמוֹל אֶת הַיְלָדִים וְלֹא לְנַהֵג עַל-פִּי הַמְּנַהֲגִים."

בשני התרגומים הללו לא מופיעה המילה שנועדה לתאר לקוראים את הכפירה בה האשימו אנשים את שאול. אנחנו יודעים כמובן שההאשמות שלהם נגדו היו לא נכונות. המילה **ἀποστασία** מתארת את עזיבת האמת, כלומר יציאה מדבר טוב לדבר רע. בדוגמה שהבאנו, שאול השליח הואשם בכך שהוא עזב את תורת משה. התורה היא דבר טוב ומי שעוזב אותה הולך למקום רע. מקום נוסף בו אנחנו מוצאים מילה זאת הוא:

"וְנֹאמַר אִישׁ כִּי יִשְׁלַח אֶת-אִשְׁתּוֹ וְנָתַן לָהּ סֶפֶר בְּרִיתוֹת"

(הבשורה על פי מתי ה', ל"א)

Ἐρρέθη δέ, Ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ **ἀποστάσιον**

המילה המקורית, אשר תורגמה בעברית בתור "סֶפֶר בְּרִיתוֹת" לא תורגמה באופן מילולי. בפסוק זה, המילה **ἀποστάσιον** מתארת עזיבת דבר טוב (נישואין) לדבר רע (גירושין).

מדוע זה חשוב כל כך לחקור לגבי מילה זו? מפני שיש תיאולוגים המלמדים שהמילה **ἀποστασία** באה לתאר את "הַתְּקִינָה הַמְּאַשְׁרֶת". זהו הפירוש שגוי ולא הגיוני, משום **ἀποστασία** מתארת עזיבה של דבר טוב ומעבר לדבר רע. לעומת זאת, "הַתְּקִינָה

המאשרת" היא עזיבה של דבר רע (העולם הזה עליו עומד לבוא חרון ה'), לדבר טוב (השמיים).

לאור מה שראינו, נוכל כעת להבין את משמעות הפסוק "כי לא-יבא בְּטָרִם יִהְיֶה בְּרֵאשׁוֹנָה הַמְּרֹד". ה"מְרֹד" תהיה עזיבת האמת, בתוך הכנסייה, דבר שחייב לקרות על מנת שצורך המשיח יתגלה ("וְנִגְלָה אִישׁ הַחֲטָאָה בְּרֵאשׁוֹנָה"). זהו עניין חשוב ורב משמעות ששני האירועים הללו יתרחשו לפני בוא "התקנה המאשרת".

עלינו לזכור שאין אפילו פסוק אחד בדבר ה', לפיו לא יכולות להיות התרחשויות כלשהן לפני "התקנה המאשרת". מבחינה סמנטית, קיים הבדל גדול בין האמירה לפיה דברים מסויימים יכולים להתרחש לפני "התקנה המאשרת", לבין האמירה לפיה דברים מסויימים חייבים להתרחש לפני "התקנה המאשרת".

הסיבה היחידה שבגללה אנשים לא מקבלים את הדעה, לפיה קיימים דברים שחייבים לקרות לפני "התקנה המאשרת" היא ה- **Doctrine of Imminency**. כפי שראינו מוקדם יותר, דוקטרינה זאת אינה מבוססת על כתבי הקודש, אלא על היגיון אנושי. בפסוק הבא אנו לומדים כיצד יתגלה צורך המשיח:

ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα ὡς αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ ὡς θεὸν καθίσει ἀποδεικνύοντα ἑαυτὸν ὅτι ἔστιν θεός

"המתקומם והמתרומם על-כל-הנקרא אל או עבודה כי גם-ישב בהיכל האלהים כאלהים ומראה את-עצמו כי אלהים הוא:"

צורך המשיח ירצה בבניית בית המקדש השלישי. כתוב באופן מפורש שבמשך השבוע האחרון בית המקדש יפעל במתכונת מלאה, כולל קורבנות ותפילות. פסוק זה מתאר את האירוע עליו דיברו דניאל וישוע - ה"שקוף משמים", אותו מזכיר דניאל בפרק ט':

"והגביר ברית לרבים שבוע אחד וחצי השבוע ישפית זבח ומנחה ועל כנף שקופים משמים ועד-כלה ונחרצה תתך על-שמים:"

(דניאל ט', כ"ז)

בהמשך, בפרק י"א, הוא מגלה מהו בדיוק אותו "שקוף משמים":

"ועשה כרצנו המלך ויתרומם ויתגדל על-כל-אל ועל אל אלים וידבר נפלאות והצליח עד-כלה ועם כי נחרצה נעשתה:"

(דניאל י"א, ל"ו)

לדברים אלה התכוון שאול השליח כאשר הוא כתב:

"הַמִּתְקוֹמִים וְהַמְתְּרוֹמִים עַל-כָּל-הַנִּקְרָא אֵל אוֹ עֲבוֹדָה כִּי גַם-יֵשֵׁב
בְּהִיכַל הָאֱלֹהִים בְּאֱלֹהִים וּמְרָאָה אֶת-עַצְמוֹ כִּי אֱלֹהִים הוּא:"

(האיגרת השנייה אל התסלוניקים ב', ד')

שאול מגלה לקוראים שצורך המשיח ייכנס לקודש הקודשים, דביר הבית, על מנת להכריז לעולם כולו, ובמיוחד לעם ישראל, שהוא אלוהים ולפיכך האנושות חייבת לעבוד אותו. אירוע זה, הקרוי "שְׁקוֹץ מְשֻׁמִּים", יתרחש בחצי השבוע, ולאחר מכן ("היום ההוא הַשְּׁעָה הַהִיא אֵין אִישׁ יוֹדֵעַ") תתרחש "הַתְּקֵה הַמְּאֻשֶּׁרֶת". בפסוק ה' אנחנו קוראים שכל מה ששאול כתב באיגרת זו הוא כבר לימד אותם כאשר הוא היה איתם:

Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὦν πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν

"הֲלֹא תִזְכְּרוּ כִּי-בְעוֹד הָיִיתִי אִתְּכֶם אֶלֶּה דִבַּרְתִּי אֵלֵיכֶם:"

בפרק זה שאול חוזר ומסביר לתסלוניקים, ולנו, לגבי התגלות צורך המשיח. אנחנו לומדים שהוא יתגלה לפני "הַתְּקֵה הַמְּאֻשֶּׁרֶת", ושזה יהיה בזמן שהקב"ה קבע מראש. בפסוקים ו' ו-ז אנחנו קוראים שיש משהו המונע מצורך המשיח להתגלות עד הזמן המיועד לכך.

καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ
ἑαυτοῦ καιρῷ. τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας·
μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται

"וְעַתָּה יוֹדַעְתֶּם אֶת אֲשֶׁר יִמְנְעֶהוּ מִלְּהִגְלוֹת בְּעֵתוֹ: 7 כִּי סוֹד הָרֶשַׁע
כָּבֵד הַחֲלָה פְּעֻלָּתוֹ רַק שְׁיוֹסֵר מִתּוֹךְ הַמְנַעַע עַד-כֹּה:"

פסוקים אלה חשובים מאוד למי שמלמדים ש"הַתְּקֵה הַמְּאֻשֶּׁרֶת" תתרחש לפני השבוע האחרון. על פי פירושם, הכנסייה היא זו "אֲשֶׁר יִמְנְעֶהוּ מִלְּהִגְלוֹת בְּעֵתוֹ". לדבריהם, ה' יקח את הכנסייה מהארץ ("הַתְּקֵה הַמְּאֻשֶּׁרֶת"), דבר שיאפשר את התגלות צורך המשיח והתחלת השבוע האחרון.

קיימות מספר בעיות גדולות ורציניות עם פירוש זה. דבר ראשון, לפי שאול השליח צורך המשיח יתגלה בחצי השבוע האחרון. אם "הַתְּקֵה הַמְּאֻשֶּׁרֶת" היא מה שיגרום להתגלות, מדוע צריך להיות פער של שלוש שנים וחצי בין "הַתְּקֵה הַמְּאֻשֶּׁרֶת" ל"שְׁקוֹץ מְשֻׁמִּים"? בעיה נוספת נמצאת בפסוק ו'. בשפה המקורית, המילה שתורגמה בתור "יִמְנְעֶהוּ" (ירסן אותו) מופיעה במין סתמי τὸ κατέχον (to katechon). לעומת זאת, בשפה היוונית

המילה כנסייה **ἐκκλησία** (ekklesia) לא מופיעה אף פעם במין סתמי, אלא בנקבה. כדי לנסות ולתמוך בפירושם, אותם תיאולוגים טוענים שמי ש"יִמְנְעוּהוּ" (ירסן אותו) הוא רוח הקודש, כי בשפה היוונית המילה רוח מופיעה במין סתמי. גם אם נסכים עם הטענה לפיה כאשר רוח הקודש יפסיק למנוע את הופעת צורר המשיח הוא יתגלה, השאלה המתבקשת היא – כיצד זה קשור ל"התקנה המאשָׁרֶת"? יש מי שטוענים שאם ה' יסיר את רוח הקודש מהעולם, גם הכנסייה תילקח מהארץ. טענה זו גורמת לסתירה תיאולוגית חמורה. אני מאמין בשילוש: אלוהים האב, אלוהים הבן ואלוהים רוח הקודש. כלומר רוח הקודש הוא נצחי, וכמו אלוהים האב הוא נמצא בכל מקום. כמובן שהוא יכול להתיר לצורר המשיח להתגלות, אבל זו כפירה להגיד שרוח הקודש יוסר מהעולם. זה נכון לומר שהכנסייה התחילה כאשר רוח הקודש בא על המאמינים, אבל אין זה נכון, וזה אפילו שקר, להשוות את הכנסייה לרוח הקודש.

בפסוק ז' מופיע שוב אותו העניין: "... רק שְׁיֹסֵר מִתְּנֶןָּ הַמַּנְעַ עַד-כֹּה". בשפה המקורית כתוב:

μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται.

ישנן כמה דקויות בעלות משמעות רבה שניתן למצוא ביוונית, אך בעברית הן מתורגמות באופן לא מדויק או שאינן מתורגמות כלל. המילה "יוסר" אינה התרגום הנכון, מפני שבשפה המקורית כתוב שמהאמצע (הגורם) המונע לא יהיה יותר. לפיכך, כוונת הפסוק היא שהגורם המרסן ימשיך לעשות זאת עד אמצע התקופה, ולאחר מכן הוא יזוז הצידה, על מנת לאפשר לצורר המשיח להתגלות. אין שום רמז לכך שהמרסן יעזוב את העולם.

בדקדוק היווני נמצא הבדל משמעותי נוסף לגבי המרסן (הַמַּנְעַ). בפסוק ו' ראינו שהמילה "הַמַּנְעַ" היא במין סתמי, אבל בפסוק ז' המילה מופיעה בזכר **ὁ κατέχων** (ho katechon).

הדבר החשוב ביותר שנוכל להסיק מכל זה הוא ששאל השליח לא התכוון לכנסייה. שאל לא אמר לתסלוניקים מיהו "המרסן", אלא הוא לימד שעליהם לדעת מהו תפקידו – למנוע מצורר המשיח מלהיגלות עד הזמן המתאים. בפסוק ח', האחרון בקטע זה, כתוב:

καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος ὃν ὁ κύριος ἀναλώσει
τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ
τῆς παρουσίας αὐτοῦ

"וְאִזּוּ יִגְלֶה הַרְשָׁע אֲשֶׁר יְמִיתֵנוּ הָאֲדֹנָי בְּרוּחַ שְׁפָתָיו וַיִּשְׁבִּיתֵנוּ בְּהוֹפְעַת
בִּיאָתוֹ:"

אנחנו לומדים כאן שאחרי שצורר המשיח יתגלה ויפעל, ישוע יחזור. בפסוק זה צורר המשיח מכונה "הַקָּשָׁע" בשפה המקורית כתוב **ὁ ἄνομος** (ho anomos) שפירושו "האחד שמתנגד לתורה" (The Lawless one). חשוב לציין שיהיו לצורר המשיח אופי ותכונות השונים באופן מוחלט ממי שהתורה מגדירה בתור צדיק. עלינו לזכור שאף אדם לא נושע על ידי קיום מצוות, וכי "לֹא־יִצְדָּק אָדָם מִתּוֹךְ מַעֲשֵׂי הַתּוֹרָה" (האיגרת אל הגלטיים ב', ט"ז), אך התורה היא זו שמגדירה מהו צדק.

סיכום

כל אדם שלומד את כתבי הקודש בצורה יסודית ונכונה, יגיע למסקנות הבאות לגבי "התְּקֹנָה הַמְּאֻשְׁרֶת":

1. אין הוכחה ישירה בדבר ה' שזעמו של אלוהים יתחיל בתחילת השבוע האחרון (שבע השנים האחרונות).
2. אין שום רמז בכתבי הקודש לכך שכל השבוע האחרון יהיה זמן חרון אף ה'.
3. כתוב במפורש ש"התְּקֹנָה הַמְּאֻשְׁרֶת" תתרחש לפני בוא זעם האלוהים על העולם.
4. קיימים שני סימנים ברורים שיקדימו את "התְּקֹנָה הַמְּאֻשְׁרֶת":
 - א. **הכפירה** – $\eta \acute{\alpha}\pi\omicron\sigma\tau\alpha\sigma\iota\alpha$ (he apostasia) – בקרב אלה שטוענים להיות תלמידיו של ישוע (בתוך הכנסייה).
 - ב. **צורך המשיח** יתגלה דרך אירוע בשם "שְׁקוֹץ מְשֻׁמִּים".
 5. לא ניתן למצוא הוכחות בדבר ה' לטענות ה- Doctrine of Imminency.
 6. אי אפשר לדעת מיהו או מהו "הַמְּנַעַ" אותו מזכיר שאול השליח באיגרת השנייה אל התסלוניקים ב', ו'-ז'.

תקוותי ותפילתי היא שכל אחד ואחת מאיתנו ישרת את אדוננו ישוע המשיח בנאמנות עד שיפתחו השמיים ואנחנו נתאחד איתו לעולם ועד.

אמן

